

Saulėta, diena 80°, naktį 60.
Saulė teka 5:27, leidžiasi 8:06.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — Antradienis, Gegužio-May 19 d., 1970 m.

Kaina 10c

118

NAUJAS VIETNAMIEČIŲ ŽYGIS KAMBODIJOJ

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

PREZIDENTAS BALAGER LAIMĖJO DOMINIKONŲ ŠALIES RINKIMUS

SANTO DOMINGO. — Dominikonų prezidento rinkimai baigėsi buvusio prezidento Joaquín Balaguer laimėjimu. Jis buvo konservatyvios partijos galva, ji rėmė kariuomenę ir turtingieji žemvaldžiai bei biznierių. Keturi milijonai tautoje balsavimo teisę turėjo apie pusantro milijono žmonių, viso balsų buvo paduota 1,111,853. Iš to skaičiaus Balaguer gavo 607,717. Stipriausias jo konkurentas Augusto Lora, Demokratinės Integracijos judėjimo atstovas, gavo 237,000 balsus. Dešiniojo nacionalistų sparno atstovas gen. Elias Wesint gavo 119,000, krikščionys socialistai gavo 57,000.

Nežinia kokią įtaką šie rinkimai turės revoliucinės partijos ateitį. Ši partija, vadovaujama Juano Boscho, rinkimuose nedalyvavo ir ragino gyventojus rinkimus boikotuoti. Šioks toks boikotas buvo, tačiau ne toks didelis, kaip revoliucionieriai ir komunistai tikėjosi. Paskelbus rinkimų rezultatus Boschas pareiškė, kad sudėjus visus nebalavusius ir balsavusius už kitus kandidatus, susidarytų didelė balsavusių prieš Balaguerą dauguma. Jis sunkiai galėtų įrodyti, kaip revoliucijos partija galėtų sau priskaičiuoti gen. Wesino balsus.

Belaguerio partija žadėjo gyventojams taiką ir ramią pažangą. Balaguerio valdžia pradėjo nuosakia žemės reformą, kuri per metus žemę apdirps apie 2,000 šeimų. Stebėtojai nurodo, kad toks tempas yra lėtas. Dominikonų šalies jaunesnio amžiaus žmonės troškė greitesnių ir griežtesnių reformų. Jaunimas rinkimuose nedalyvavo, paklausė revoliucinės partijos vadų, kurie dabar tvirtina, kad Balagueras laimėjo neteisingai, nes jie valdė policiją, kariuomenę ir nadojo rinkimų kampanijai valdžios lėšas.

Prezidento namus ir toliau saugo stiprūs kareivių būriai. Rinkimai nepašalinio Dominikonuose socialinio įtėpimo ir revoliucinių nuotaikų. Jos pagimdė valdandčios klasės reakciją, politinę priespaudą. Rinkimus laimėjęs Balagueras turės vėl nelengvus ketveris metus. Žemės neturėjimas verčia bežemių keliauti į miestus, kur darbu stoka ir sunkios pragyvenimo sąlygos gimdo naujus narius komunistų partijai ir revoliucijos planuotojams.

Negrai pasmerkę Augustos šaudymus

AUGUSTA. — Negrų organizacijos sujudo dėl šėšių negrų nušuvimo Augustoje, Georgijoje ir dviejų Jackson, Mississippi. Organizuojama ginkluota gynybos lyga, negrai raginami boikotuoti baltųjų krautuves. Pastorius Ralph Abernathy organizuoja taikingą žygį iš Perry, Georgija į Atlanta. Žygis turi prasidėti antradienį ir baigtis šeštadienį.

Nušautų negrų laidotuvesė buvo pasakyta daug kalbų ir išlieta daug ašarų. Policija ir gubernatorius Lester Maddox kalbėtojų buvo puolamas už policijos žiaurumą. Nė vienas kalbėtojas nepamėnė, kad Augustos riaušėse nušauti negrai buvo užtikti plėšiant krautuves, ne duonos ar batų, bet degtinės ir vyno krautuves.

Daug negrų priekaištų susilaukė policijos šaudymai Jacksone, negrų universitete. Čia žuvo Earl Green, 17 metų ir Philip Gibbs, 21 metų. New York

Brazilijos vyskupų konferencija

BRASILIA. — Brazilijos katalikų vyskupai pradėjo savo metinę konferenciją Brazilijos sostinėje, tačiau šiais metais nebuvo įprastų mandagumo vizitų iš vyriausybės pusės. Brazilijos katalikų vadovybė paskutiniu metu nėra geruose santykiuose su karine diktatūra. Katalikų bažnyčia vis aiškiau išsinauja opozicijos eilės.

Brazilijos vyskupai dažnai pasisako prieš civilinių teisių pažeidimą, ypač prieš politinių katalikų kankinimą ir persekiojimą brazilų kalėjimuose. Neseniai ir kalėjimus buvo pasodinta 11 katalikų kunigų, kaltinamų ryšiais su miestų partizanais, krautūniais kairiaisiais. Vienas vyskupas buvo apkaltintas griaujamąją veikla.

Katalikų bažnyčios pasukimas iš tradicinio karinių diktatūrų ir bažnyčios bendradarbiavimo kelio įvykęs dėka Olindos ir Recife arkivyskupo Helderio Camarosa. Jis, vadinamas Raudonuoju arkivyskupu, dažnai kalba apie Brazilijos socialinį neteisingumą, valdžios galios piktnaudžiavimą ir vargšų skriaudas. Karinė valdžia laiko arkivyskupą Camarą savo galingiausiu priešu, paskui kurį seka visa eilė jaunesnių katalikų kunigų, valdžios kritikų.

EMPORIA. — Nato valstybės rengiasi spalio mėnesį dideliems kariuomenės manevrams, kurių metu iš Amerikos į Europą lėktuvais bus perkelta 1-oji JAV pėstininkų divizija.

DUBLINAS. — Slaptos aiškių armijos štabo viršininkas buvo suimtas Dubline su kitu tos armijos nariu. Kiti trys pabėgo. Jis kaltinamas pagrobęs sunkvežimį, kuriuo buvo slaptai vežami ginklai Airijos katalikams.

Times laikraštis, kuris nepasizymi "tvarkos ir įstatymų" gynimu, rašo, jog iš negrų Jacksone patirta, kad 24 val. prieš policijos šaudymus jauni negrai Jacksone mieste ėmė mėti akmenis ir pravažiuojančius automobilius. Nežinia ar tai darė studentai ar ne. Praėjusį trečiadienį vienas akmuo pataikė į privačią vieno policininko mašiną. Tą patį vakarą jauni negrai sustabė automobilį, kuriuo važiuavo balta moteris. Čia pat gatvėje jai buvo nuplėšti visi rūbai. Tada atvyko balti policininkai. Universiteto rajone juos pastiko akmenys, buteliai ir šūviai iš studentų bendrabučio, kurio priekyje buvo susirinkę jauni negrai. Policijai ėmus šaudyti, du studentai buvo nušauti, keli sužeisti.

Vietnamiečiai kareiviai klausinėja Kambodijoje vaiką, kurio brolis, įtariamas Viet Congo kareivis, sėdi užpalkyje surištomis rankomis ir kojomis.

TYMSTERIŲ UNIJA PRIĖMĖ SUTARTĮ

Nesutinka tik Čikagos ir Los Angeles vairuotojai

WASHINGTONAS. — Praėjus šešioms savaitėms nuo senos tymsterių sutarties termino, apie 425,000 tymsterių unijos narių nutarė priimti naują susitarimą su transporto bendrovėmis. Su nauja sutartimi nesutinka tik apie 40,000 Čikagos sunkvežimių vairuotojų ir apie 13,000 Los Angeles. Šie du unijos skyriai reikalauja dar didesnių algos pakėlimų, kurie sudaro apie 50 centų per valandą skirtumą su kitų priimtų susitarimų. Vairuotojų balsavimas vyko paštu. Balsus suskaičiuoti užtruko dvi savaites.

Iki šiol vairuotojai gaudavo vidutiniškai apie 4 dolerius per valandą. Naujas susitarimas numato 50 centų per valandą pakėlimą pirmaisiais metais, 25 centus ateinančių metų liepos 1 d. ir dar 35 centus 1972 metų liepos 1 d.

Be šių algos pakėlimų ilgų distancijų vairuotojai iki šiol gaudavo priedą — 11 centų už nuvažiuotą mylią. Pagal naują susitarimą jie gaus 14 centų už mylią. Tokių vairuotojų yra apie 100,000.

Vairuotojų susitarimas su darbdaviais tikriausiai prisidės prie kainų pakėlimų. Paprastai krašto ekonomikoje transporto pabrangimas reiškia kainų pakėlimą.

Stato raketų lizdus prie Suezo kanalo

JERUZALĖ. — Izraelio karinė žvalgyba nustatė, kad Egiptas bando statyti sovietų priešlėktuvines raketas prie Suezo kanalo. Todėl Izraelio lėktuvai kasdien puola tų raketų statybos vietas. SAM-3 raketoms reikalingos betoninės platformos sustiprintos sienos ir žemių pylimai. Tuos lizdus pastatius, pačias raketas įrengti jau yra nebesunku. Todėl Izraelio lakūnai puola visas tokias statybos vietas, daug platformas ir apšaudo būrius egiptiečių, dirbančius prie žemės kasinių.

Izraelio vadovybė jau nutarė, kad pulti raketų bazių Egipto viduje Izraeliui neapsimoka. Be to, yra pavojus susikirsti su sovietų vairuotojais Migais. Tačiau Izraelis įsitikinęs, kad raketos kanalo apylinkėse būtų žymus Egipto laimėjimas. Todėl lėktuvai ir artilerija deda pastangas, kad raketų statyba būtų sutrukdyta.

Indija uždare Amerikos įstaigas

NEW DELHI. — Indijoje, po 18 metų veikimo, buvo uždaryti penki Amerikos informacijos agentūros centrai. Indijos vyriausybė, sakoma, pareikalavo uždaryti tas įstaigas, spaudžiant Sovietų Sąjungai. Šis valdžios žygis sukėlė parlamente daug ginčų. Informacijos centruose buvo didelės bibliotekos, kuriose naudodavosi Indijos universitetų studentai. Hyderabad miesto Amerikos centrą kasdien aplankydavo trys-keturi šimtai indų, iš kurių trečdalis — jauni žmonės.

Amerikos centruose gauta šimtai prašymų valdžiai palikti informacijos bibliotekas atidarytas, tačiau Indijos vyriausybė pareiškė, kad tie prašymai buvo pačių amerikiečių inspiruoti.

Daugelyje miestų likusiai tuštumai užpildyti yra steigiamos Indijos - Amerikos kultūros organizacijos, kurioms priklauso nemažai vietinių politikų, universitetų profesorių ir visuomenininkų.

Indijos vyriausybė, spaudžiama sovietų iš vienos pusės ir amerikiečių — iš kitos, nutarė informacijos centrus leisti tik tokiuose miestuose, kur tuos centrus turi abn valstybės, kad būtų išlaikyta lygybvara. Informacijos centrai bus leidžiami ten, kur minėtos valstybės turi savo konsulatų ar prekybos atstovybes.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Komunistinė Kinija netikėtai pranešė Amerikos ambasada Varšuvoje, kad ji atšaukia šį trečiadienį sutartą susitikimą su Amerikos diplomatais. Kinai davė suprasti, kad atšaukimas surištas su Kambodijos žygiu. Vėliau susitikimai galės vėl būti tęjami. Manoma, kad šiuo žingsniu norėta parodyti pirštą į Sovietų Sąjungą, kuri tęsia su Amerika derybas Vienoje. ◆ Gallupo apklausinėjimas parodė, kad dėl Kent studentų žuvimo per riaušes visuomenės 58% laiko kaltais pačius studentus, 11% kaltina Tautinės Gvardijos kareivius ir 31% nepareikšė nuomonės arba pasakė nežiną, kas kaltas. ◆ Kambodijos klausimu 50% pritaria prezidentui, 39% nepritaria ir 11% neturi nuomonės.

◆ Baltieji Rūmai pabrėžė, kad Laose nėra amerikiečių kariuomenės. Tai buvo atsakymas į spaudoj pasirodžiusią žinią, jog Saigono daliniai dažnai įžengia į Laosą pulti komunistų kelių.

BOSTONAS. — Bostono universitete kalbą pasakė sen. Edward Kennedy. Jis pareiškė, kad prezidentas Nixonas pasigrobė konstitucijos jam neduotas teises ir "paskelbė karą bei užpuolė mažą, svetimą valstybę. Niekaid mūsų tauta neturėjo tokios didelės nepasitikejimo savo vadais krizės kaip dabar", pareiškė sen. Kennedy.

MIAMI BEACH. — Šeštadienį buvo renkama Miss USA. Tą titulą gavo 21 metų studentė iš Virginijos Debbie Shelton. Pernai irgi buvo išrinkta gražuolė iš Virginija. Visos penkios finalistės buvo iš pietinių valstijų, išskyrus Miss Nevadą, kuri liko trečioje vietoje.

Princess Margarita, Anglijos karalienės sesuo, yra vyriausia Britanijos Skaucijų Sąjungos skautininkė.

SAIGONO DIVIZIJOS ATIDARĖ NAUJĄ "DEVYNIŲ SLIBINŲ" OFENZYVĄ

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo karinės jėgos, palydimos amerikiečių patarėjų, aviacijos ir tiekimo dalinių, pradėjo Kambodijoje dar vieną naują ofensyvą. Kambodijos kariuomenė išvydo komunistus iš Kompong Cham miesto, tačiau priemiesčiuose dar vyksta kovos. Pietų Vietnamo lėktuvai per klaidą apšaudė Kambodijos dalinį ir užmušė 10 kareivių. Pietų Vietnamo dalinių naujas puolimas vyksta Mekongo upės pakraščiuose. Nauja ofensyva pavadinta "Devynių slibinų" vardu.

Ar senatas suvaržys prezidento galias?

WASHINGTONAS. — Šią savaitę senatas turi pasisakyti dėl kelių rezoliucijų, kurios buvo priimtos senato užsienio reikalų komitete. Viena sulaikytų vyriausybės lėšas Kambodijos žygiui, kita nustatytų ribą karui Vietname — iki šių metų galo.

Televizijoje sekmadienį pasisakė sen. Fulbrigas ir sen. Manfieldas, abu demokratai, Kambodijos žygio priešininkai. Jie kaltino prezidentą Nixoną pažeidus konstituciją ir pradėjus be kongreso pritarimo naują karo žygį Kambodijoje.

Viceprezidentas Agnew senatorių pastangas sulaikyti lėšas pasmerkė ir pareiškė, kad pats kongresas yra atsakingas už tokiuose miestuose, kur tuos centrus turi abn valstybės, kad būtų išlaikyta lygybvara. Informacijos centrai bus leidžiami ten, kur minėtos valstybės turi savo konsulatų ar prekybos atstovybes.

MASKVA. — Jipil vado Jerry Rubin žmona Nancy ir dvi jos draugės išvyko į Hanojų, kur jos rengiasi "užmegztį diplomatinis ryšius su Hanojaus vyriausybė". Jos atstovaujančios "tikrąją Ameriką".

MASKVA. — Sovietų komunistų partija pradėjo priešrinkiminių kampanijų. Nors kitų kandidatų nėra rinkimuose ir sovietų žingsniu norėta parodyti pirštą į Sovietų Sąjungą, kuri tęsia su Amerika derybas Vienoje.

◆ Gallupo apklausinėjimas parodė, kad dėl Kent studentų žuvimo per riaušes visuomenės 58% laiko kaltais pačius studentus, 11% kaltina Tautinės Gvardijos kareivius ir 31% nepareikšė nuomonės arba pasakė nežiną, kas kaltas. ◆ Kambodijos klausimu 50% pritaria prezidentui, 39% nepritaria ir 11% neturi nuomonės.

◆ Baltieji Rūmai pabrėžė, kad Laose nėra amerikiečių kariuomenės. Tai buvo atsakymas į spaudoj pasirodžiusią žinią, jog Saigono daliniai dažnai įžengia į Laosą pulti komunistų kelių.

BOSTONAS. — Bostono universitete kalbą pasakė sen. Edward Kennedy. Jis pareiškė, kad prezidentas Nixonas pasigrobė konstitucijos jam neduotas teises ir "paskelbė karą bei užpuolė mažą, svetimą valstybę. Niekaid mūsų tauta neturėjo tokios didelės nepasitikejimo savo vadais krizės kaip dabar", pareiškė sen. Kennedy.

MIAMI BEACH. — Šeštadienį buvo renkama Miss USA. Tą titulą gavo 21 metų studentė iš Virginijos Debbie Shelton. Pernai irgi buvo išrinkta gražuolė iš Virginija. Visos penkios finalistės buvo iš pietinių valstijų, išskyrus Miss Nevadą, kuri liko trečioje vietoje.

◆ Komunistinė Kinija netikėtai pranešė Amerikos ambasada Varšuvoje, kad ji atšaukia šį trečiadienį sutartą susitikimą su Amerikos diplomatais. Kinai davė suprasti, kad atšaukimas surištas su Kambodijos žygiu. Vėliau susitikimai galės vėl būti tęjami. Manoma, kad šiuo žingsniu norėta parodyti pirštą į Sovietų Sąjungą, kuri tęsia su Amerika derybas Vienoje.

◆ Gallupo apklausinėjimas parodė, kad dėl Kent studentų žuvimo per riaušes visuomenės 58% laiko kaltais pačius studentus, 11% kaltina Tautinės Gvardijos kareivius ir 31% nepareikšė nuomonės arba pasakė nežiną, kas kaltas. ◆ Kambodijos klausimu 50% pritaria prezidentui, 39% nepritaria ir 11% neturi nuomonės.

Amerikos dalinių Kambodijos fronte vadas gen. Michael Davidson paskelbė, kad jo daliniai jau užėmė dalį komunistų centrinio štabo, kurio sunaikinimas ir buvo vienas svarbiausių Kambodijos žygių tikslų.

Vadinamas COSVN (Central Office for S. Vietnam) buvo pagrindinė politinių ir karinių komunistų planų Indokinijos valstybėse įstaiga. Iš čia eidavo įsakymai komunistų daliniams P. Vietname, Laose ir Kambodijoje. Amerikiečiai jau užėmė šio štabo pašta, finansų ir ekonominio centrą, švietimo ir apmokymo įrengimus.

Karo vadai Kambodijoje ežuoja ar jiems pavyks visą uždavinį atlikti iki prezidento nustatytos datos. Karininkai aimanuoja, kad ir vėl Vietnamo kare politikai jiems diktuoja sunkiai įvykdomas sąlygas. Jeigu karininkai galėtų suradę sandėlius, juos sunaikinti ir žygiuoti toliau, jie būtų patenkinti, tačiau įsakymas yra: viską pergabenti į Pietų Vietnamą. Komunistų pasipriešinimas sustiprėjo, ateina monsunas lietus, iš ryto ilgai guli tiršta rūkas, o po pietų pradeda lyti. Kartais kareiviai per dieną turi eiti 6 valandas laiko savo operacijoms užimtuose sandėliuose. Generolas Davidsonas pareiškė, kad iki šiol jo daliniai užėmė tik apie 30% jiems paskirtos zonos.

Newsweek žurnalas paskelbė žinią, kad gynybos sekretorius Laird pasiuntęs telegramą vyriausiam kariuomenės vadui Vietname gen. Abrams ir pasakęs, kad Amerikos visuomenė būtų labai naudinga Kambodijos žygio pateisinimui pamti i nelaisvę aukšto rango priešo karininkų, surasti svarbius štabo įrengimus arba surasti didelius sandėlius. Iki šiol pirmųjų dviejų reikalavimų nepavyko įvykdyti, tačiau sandėliai surasti nemėnki. Amerikiečiams ir vietnamiečiams pateko 8,611 individualių ginklų, 1,095 grupinių ginklų, 1,550 tonų amunicijos ir 3,223 tonos ryžių.

Vietnamo kariuomenė paskelbė Budo gimimo dienos paliaubas, tačiau komunistų jėgos paliaubų nepripažįsta. Tą pačią dieną yra mirusio Ho Chi Minho gimtadienis, o ta proga komunistai paprastai sustiprina savo puolimus.

Kambodijos princo Sihanaouko Kinijoje paskelbta vyriausybė sudaryta pagal komunistų partijos principus, atskirai sudarant valdžią ir politbiurą, nors abiejuose yra beveik tie patys asmenys. Vyriausybėje keturias svarbias ministerijas turi Kambodijos komunistai, vadinami "Raudonieji kmerai". Jie valdo: gynybos, vidaus, informacijos ir specialiųjų uždavinių ministerijas.

◆ Netoli Gibraltaro, jūroje susidūrė italų keleivinis laivas "Raffaello", ir. norvegų. tanklaivis "Cuyahoga".

— Vilniuje jau ruošiamasi muziko S. Moniuskos 100 m. mirties sukakčiai, 1972 m. Renginių planą ruošia komisija su komp. E. Balsiu. (E)

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje Bernadette Devlin pareiškė, kad ateinančiuose rinkimuose ji vėl išstatysianti savo kandidatūrą, nors jei ir tektų vesti kampaniją sėdint kalėjime. Jos laukia kalėjimo bausmė už katalikų riaušių kurtymą Londonderry mieste. Parlamento narys Devlin yra 23 metų amžiaus.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

PATYS TERŠIAM - PATYS RĖKIAM

Žmogus teršia žemę ne tik žmonėmis, bet ir nešvarumais. Gyvenimo tiesa

Geri žmonių tegul būna didžiausias skaičius, jie tik puoselės. Visa bėda su neįmoniškų žmonių gausa, jie teršia žemę. Žmoniškas žmogus pajęgia tvarkyti savo prieauglių. Jis sukuria ir kokybę sutvarko. Žmoniškas yra su neįmoniškais žmonėmis: jie be sąskos daugina ir dvasia nesveiki auga. Tai bėda, kas ant žemės bet kada bus blogis.

Už to blogio negana. Biogrybė ateina žemėn dar ir iš kito šono. Tai nešvarumais teršia žemę asmenys. Sveikatos departamentas kelia bylas pramonininkams už pylimą atmatų į upes bei ežerus. Imta tvarkyti tie pramonininkai, namų savininkai bei institucijų vedėjai, kurie atmatų debesimis teršia orą. Čia blogiai talkina dar orlaiviai, moderniški automobiliai ir rūkoriai. Visi jie teršia orą savomis atmatomis. Barai rūkorius ant automobilisto, kad jis nesutvarko savo karo išmetamųjų vamzdžių, o pats čia pat prie jo sėdintis senukai savo cigaretes dūmais rūkina plaučius — ir dedasi geru piliečiu esąs. Visai neatsižvelgiama į kito teisę būti nesutepamam. Vaikai nusižiūri į kitą skriaudžiančius savus tėvus, jie ima gatvėje su peiliu bei revolveriu skriausti artimą. Tai vienodai neįmoniškas darbas tiek tėvo, tiek sūnaus. Užtai pirmiausia sužmoniškėti patys stenkimės, tada ims gerėti jaunimas.

Vabzdžių ir piktžolių naikintojai irgi nesupranta, kaip labai jie teršia vandenį. Jį mes naudojame gyvybiniams reikalingam. Tai masės teršėjai, vienas už kitą stipresni, vienas ant kito kaltinimą metančių ir tvarkytis nenorinčių.

Patys tvarkykimės — niekas mums nepadės

Vien tik teismai dabar tegali sukontroliuoti blogavalius pramonininkus. Jie turėtų nekalbėti žmonių sąskaiton. Bet ir mes patys daug galime sau padėti. Tapkime kiekvienas oro švarintoju, o ne teršėju. Taip elkimės ir su žemės švarinimu. Daug teršalų, matomų ir lengvai išvengiamų, gausėja dėl žmonių neapdairumo, dėl savęs ir artimų, vien norėjimo toliau neįmonišką gyvenimą tęsti.

Ligoninėse ir viešose pasta-

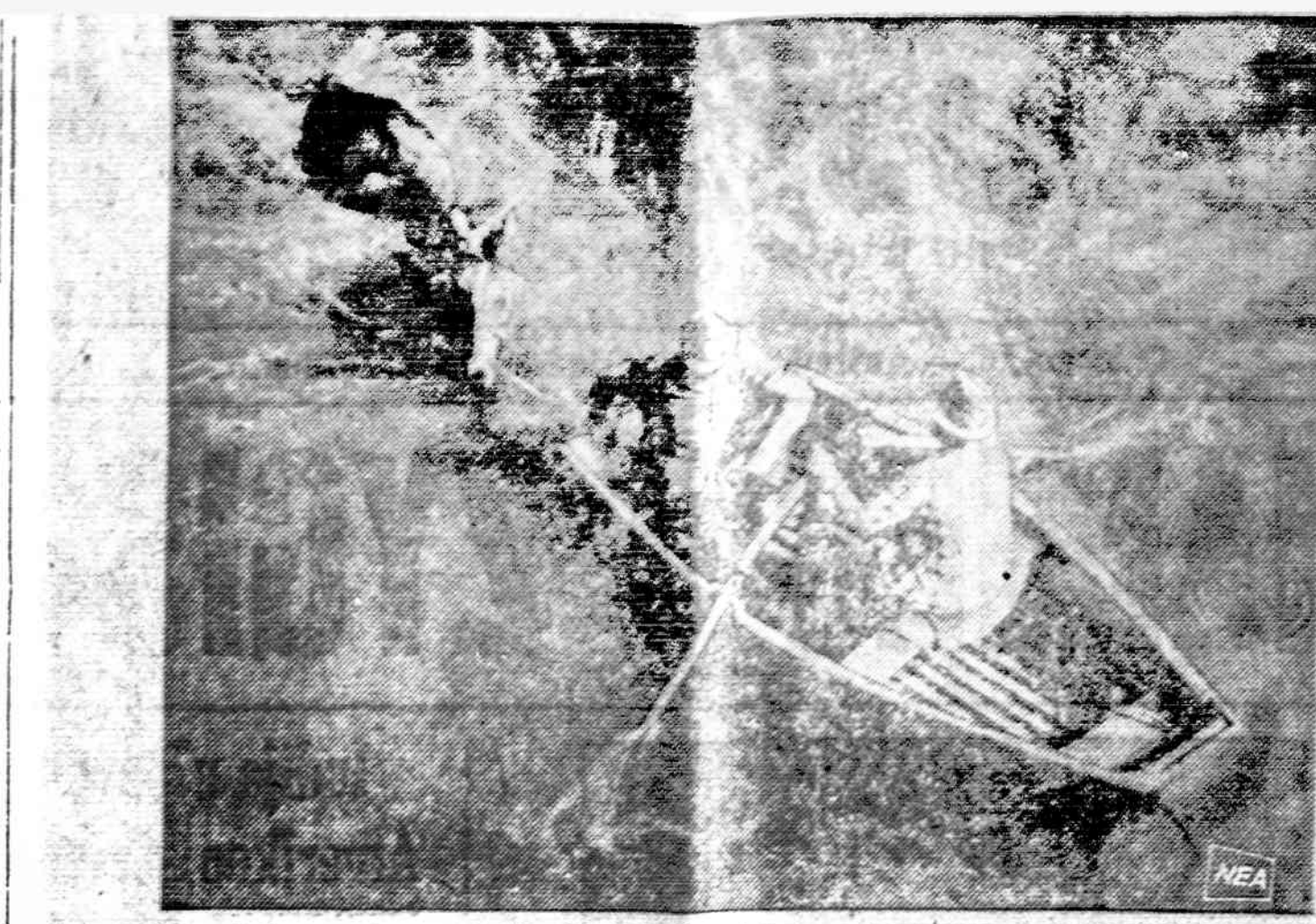
tuose tiek svečiai, tiek tarnautojai priteršia kambarius, koridorius ir viešo naudojimo vietas. Juk visur dabar pilna primėtyta cigarečių nuorūkų: laiptai, elevatoriai, kambariai, salės, gatvės, autobusai, automobiliai — jau ir bažnyčių prieangiai... visur neįmoniškas asmuo spėja priteršti. Niekas tų teršalų netvarko tuojau. Mažieji įpranta į nešvarią aplinką, jiems to tik ir reikia. Nė nemėgink vaikui aiškinti apie švarą, tvarką, kada pats nešvariai ir netvarkingai gyvena. Vaiko mokymas yra suaugusiųjų gyvenimas, o ne pamokslai. Taip ir auginame naujas mases teršėjų. Jie šiukšlės jaučiasi kaip namie. Toliau bus dar gražiau, gyvuliai švariau gyvens už žmones.

Motina stato vaiką ant suolo autobuse, tarsi jo batukų purvas kitam yra malonumas. Iš kur toks vaikas išmoks gerbti artimą, kada jo motina moko jį teršti savais batais savo artimo rūbus. O čia vaikų darželiuose kalama vaikams į galvą įvairios sūstmos: kiekvienas daiktas turi būti savo paskirčiai naudojamas: suolas, pvz., tik sėdėjimui, ne stovėjimui ant jo. Bet nieko negelbės geriausios mokyklos bei darželiai, jei gyvenime bus per daug vaiko gadintojų. Mat, jauno žmogaus auklėjimas yra suaugusiųjų tvarkingas gyvenimas.

Visi dabar mėtom kramtomą gumą, jos išnaras. Pilna visur vėniojamo popieriaus, laikraščių ir kitokių liekanų. O kur visokių butelių, dėžės, dėžės... Niekas jų nerenka — dar daugiau primeta koja paspyręs.

Tik laukiniai spiaudo ant grindų

Lietuvoje buvo šūkis — "Tik laukiniai laikraščiai neskaityti". Čia rašantis per atostogas pavada savo brolių pieno punkte. Iškabinta buvo ant sienos: "Tik laukiniai spiaudo ant grindų". Užsigavo didžiausi spaudalai pradžioje. Bet vieno spaudalo daugiau pieno punkte ant grindų nesimatė. Geri buvo žostautojų kaimo žmonės — tik kai kurie apsilėdę. Poveikis į jų asmenybę — sutvarkė juos. Čia niekas panašiai žmones neskatina tvarkytis. Nė tų atmatoms dėžių čia pakankamai rasi, o jei ir kur yra, tai labai apgailėtinoji padėtyje.

Plaukiojanti ežere sveika ne tik žmonėms, bet ir arkliams. Australijos lenktynių daugkartinis laimėtojas "Lucky Creed" kasdien plaukiojo ežere po penkis minutes.

Ugdymui savyje švaros pajutimą

Amerikietis gydytojas nurykė Vokietijoje, Frankfurto aerodrome norėjo numesti savo popierinę nosinaitę gatvėje. Staiga jis pamatė stalo švarumo grindinį, ir pirmą kartą savo gyvenime įsidėjo tokią nosinaitę savo kišenėje. Aplinka gydo mus. Ji ir sirdina mus — priklausimai, kokios kultūros žmogus aplinkoj yra. Užtai mes visi laikykime švarią ne tik sąžinę, bet ir aplinką. Tada be pamokslų mūsų vaikai suaugę į tvarkingus asmenis. Kiekvienas šiandien pajusime atsakomybę už oro ir žemės teršimą. Pradėkime gryninti savo aplinką nuo savęs.

Daugybė yra teršalų

Daugybė yra oro, vandens ir maisto teršalų. Miglos Los Angeles mieste. Tamsūs debesys virš Chicago. New Yorko ir kitų didmiesčių. Dulkių kamuoliai įvairiose vietovėse. Tai vis neapsakomą nesveikatą teikiantieji teršalai. Laimė, kad valdžios atsakingi padaliniai atkreipė dėmesį į šitokią vieną didžiausių blogių. Bet tai nieko nepadės, kol patys žmonės nepasidarys švarūs savais elgesiais ir nusiteikimais.

Išvada. Visi prisidėkime prie savęs ir aplinkos: oro, vandens, maisto ir žemės gryninimo. Švarinkime jau sutęstą aplinką. Sudrausime teršiantįjį. Savu švariu gyvenimu mokykime vaikus švaros. Į mūsų vidų turi įsikverbti švaros pajutimas, tada be jokios prievartos mes savo ir aplinką švarią užlaikysime. Tai padės valdininkams sėkmingiau tvarkytis su taip gausiais įvairiopaš teršėjais.

Pasiskaityti: Medical Worlds News, March 27, 1970.

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMU PASINAUDOTI

Skiepai nuo vėžio dar tik ateities dalykas

Klausimas. Gerb. daktare, "Naujienose" radau man malonią žinutę — parašyta buvo apie skiepus nuo vėžio. Ten rašoma, kad gauti geri rezultatai su naujais skiepais prieš vėžio ligas. Bet ten nieko neminėta, kuriame steite, ar kurios klinikos tas bandymas buvo daromas. Taip pat nepamirėtas nė vienas daktaras ir jo gyvenama vietovė. Taigi, labai būčiau jums dėkingas, jei jūs man galėtumėte duoti adresą, kuris tuose bandymuose dalyvavo. Aš labai norėčiau su jais susižinoti ir daugiau žinių apie minimus vaistus gauti. Iš anksto širdingai dėkoju.

Atsakymas. Negera, kad žmonės deda vilčių į dar nepajėgius vaistus — skiepus dar nėra. Jokių žinių apie juos iš jokio gydytojo negausi — jie atsakys, maždaug tą patį, ką čia tamsta skaitai. Yra medicinoje kryptis išvystyti žmoguje atsparumą vėžio narveliams, tada kūnas iš-

Mūsų spaudoje

Ką pergyveno lietuviai nuo vilko pabėgę ant meškos uzbėgę

"Darbininko" gegužės 12 d. nr. laiške reikalaujama nepilnai pasirašiusi kybartietė lietuvė M. Kas, papildydama tame laikraštyje tilpusį aprašymą apie Drezdeno sugriovimą, trumpai aprašo ir savo šeimos tragiškus pergyvenimus.

"Drezdeną pasiekėm vasario 13 vakarą. Su mumis buvo Juozas Ramanauskas, jo žmona Agota ir dukrė Marytė, Vasilijus su 8 metų mergaite ir 4 metų berniuku.

Vakare varė į slėptuves, per du sykius: gal 10 ir 2 val. Už manęs sėdėjo iš Rusijos grįžęs vokiečių karininkas. Pradėjus bombarduoti jis nušovė vaikus, žmoną ir pats nusišovė. Mūsų slėptuvę užvertė ir mus atkasė

mesų vėžį, kaip pašalinį daiktą kūnui. Jis taip išmeta įdėtą svetimą širdį. Teks tokių galimybių dar kiek palaukti. O dabar su vėžiu kovokime apsaugos priemonėmis ir kasmetiniu pilnu sveikatos patikrinimu. Pz., ar visi 40 metų sulaukę lietuviai pasitikrino pas gydytoją savo sveikatą pūnai — įskaitant ir išeinamosios angos su elektriniu vamzdeliu — proktoskopu apžiūrėjimą. Tai viena dažniausių vėžio — polypo vietų toji žarnos dalis yra. Labai daug žmonių miršta nuo tos dalies vėžio, o nė vienas nemirtų, jei visi sulaukę 40 metų tikrintųsi kas metai. Taip pat ir moteriškos — jos kasmetinį pasitikrinimą irgi turi atlikti, ypač krūtų ir savo lyties organų. Kas mėnu jos pačios turi išmokyti ir įprasti tikrinti savas krūtis dėl ten bet kokio atsiradusio guzeli.

Kiekvienas bet kokį guzelį bet kur radęs, privalo kreiptis į gydytoją. Kraujavimui kartojantis — tikrinkimės. Užkimus kiek ilgiau — irgi nesnauskime. Pakitus vidurių veiklai — irgi išsiaiškinkime. Odos dėmeliai didėjant ar keičiantis — nustatykite pas gydytoją to keitimosi priežastis.

Šiandien kiekvienas vyresnis vyriškis turi leisti gydytojui patikrinti savo prostatą. Joje vėžys guldo karstą ne vieną lietuvių visai be reikalo. O kokias kančias apturi žmogus tada, kai prostatos vėžys perlipa prostatos sienelės ir kauluose atsideria. Tada nei gyvas, nei miręs žmogus baisiausiose kančiose baigia savo dienas.

Tų ir dar daugelio kitų vėžio formų mes visi išvengti galime, tik imkime save nagan: išpildykime bent kas čia dabar pranešta. Ne skiepais rūpinkimės, kurie mums dar už kalnų, bet imkime kasdieninius ir labai sveikatai svarbius dalykus užsiminti. Tikrinkimės savo sveikatą nuodugnai kiekvienas, ypač pusamžį prašokę — tiek vyrai, tiek moteris. Tada vėžio kančių bei mirčių bus daug mažiau mūsų tarpe. Nežaiskime su vėžiu — ne laikas jį bijoti, kai jis jau pas mus sėdi.

dom; radai ir rankinys, bet jis 14 mėnesių. Vėliau Regensburgas sutikau Amerikos kareivį lietuvi. Jis pasisakė, kad dalyvavo 40 kilometrų. Ir jos nemačiau Drezdeno bombardavime".

GAIDOS MUZIKAMS IR DAINININKAMS

"NAUJIENOSE" GALIMA GAUTI ŠIAS LIETUVIŠKŲ DAINŲ GAIDAS PIANUI:

1. Rinkinyje lietuviškų liaudies dainelių ir šokių, 16 psl. Rinkinyje yra šios dainos ir gaidos:
1. Tegu giria šlamščia,
2. Suktinis I
3. Suktinis II
4. Kokierka
5. Padispenas
6. Vengerka
7. Klumpakojis
8. Agugnėlis
9. Vakar vakarėli
10. Augin tėvas
11. Meilės valtas
12. Siuntė mane motinėlis
13. Čigonai
14. Pėdėla
15. Noriu miego

Šis gaidų rinkinys kainuoja tik \$1.00.

Šiuos gaidų ir dainų rinkinius galima gauti NAUJIENOSE. Jei atsiųsite čekį arba Money Orderį už gaidas ir pridėsite 25 centus persiuntimo išlaidoms, tai pasiųsime jas paštu. Čekius prašome išrašyti NAUJIENOMS ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

When's the last time you got goose bumps when they played the Star Spangled Banner?

It's been a while, right? Well, then you're like a lot of us.

It seems that many of us are too grown-up to get excited about things like the Star-Spangled Banner any more.

You could almost say that patriotism makes us feel embarrassed.

Besides, it's hard to really feel patriotic when you hear so much about how this country is falling apart.

But, of course, America still has a Bill of Rights.

And free elections.

An incredibly high standard of living.

And a free enterprise system that lets you hitch your wagon to any star you want.

And plenty of other things you can't find anywhere else in this world.

Know what? Looking at it that way, America deserves a lot more credit than it's been getting.

One of the best ways to give this country the support it deserves is to buy U. S. Savings Bonds.

They strengthen the country so that it's better prepared to solve its problems. And they happen to be one of the best ways to provide for your own welfare.

The interest is exempt from state and local income taxes. And you don't have to pay Federal tax until you cash your Bonds.

Buy U. S. Savings Bonds through the Payroll Savings Plan where you work. Or at your bank.

It'll give you a good feeling.

And a perfect excuse for getting goose bumps the next time they play the Star-Spangled Banner.

If they're lost, stolen, or destroyed, we replace 'em

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

TEISINGUMUI PRIEŠINGOS SOVKOMŲ KONCEPCIJOS

Negali būti didesnio žūlumo, kaip dažnai minėti kiti žiaurūs ir begėdiški darbus, netiesiogiai stengiantis pateisinti savo panašius sadistinių išsigimėlių atliktus veiksmus.

Štai 1969 m. lapkričio "Kommunistas" Nr. 11 (545), kurio 69 psl. prasideda P. Kūrio, docento, straipsnis "Teisingumui priešingos koncepcijos". Skaitant šį straipsnį išryškėja, kad sovietinis žmogus atskiria blogį nuo gėrio, supranta ir teisingumą, tačiau už blogį pasmerkimo mastą taiko tik kitiems, o apie savo žiaurumus nė žodeliu neužsimena. Galėtų kaip nors teisintis, įrodinėti būtiną reikalingumą, kaip aptarta SSSR Baudž. kodekso 15 str., bet ne, tyli. Vadinasi pateisinimo nėra, bet: "Negi mes vieni tą darome — pažiūrėkite pirmą ką kiti padarė, ir kokie anie begėdžiai!" — taip sovietinis žmogus galvoja, taip ir daro.

Sovdocentas P. Kūris pradėjo šitaip šnekėti:

— Hitlerinio fašizmo sukeltas antrasis pasaulinis karas atnešė Europos tautos nesuskaičiuojamus vargus ir nelaimes. Vokiškosios agresijos etapus lydėjo negirdėtas žmonių istorijoje tautų naikinimas, masinės žudynės, negirdėto masto ir žiaurumo nusikaltimai. Paskaičiuota, kad hitlerinio viešpatavimo metais koncentracijos stovyklose buvo laikoma 18 milijonų žmonių, iš kurių beveik 12 milijonų buvo sunaikinta. Osvancimo, Matdaneko, Babij Jaro, Salaspilio,

Panerių, Kauno IX forto ir kitų masinių žudynių vietų pavadinimai ir dabar kelia šurpą ir pasibaisėjimą... (69 psl.).

Tikrai tie įvykiai prisiminus šurpą sukelia. Bet kas tą pradėjo? Ar hitlerininkai? Kas Antram pasauliniam karui pradėti akstiną davė, ar ne 1939 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoje pasirašytas slapta papildomas protokolais von Ribbentropo su Molotovu? Ar tuo protokolu dar nenukariavus nebuvo pasidalinta Suomija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija ir Besarabija? Taip, 1939. IX.1 Antrąjį pasaulinį karą pradėjo Hitleris, bet jam talkininkavo sovietų Stalinas. Ar Hitleriui trūskiant Lenkiją sovietų raudonoji armija neužpuolė jos iš rytu, užgrobė Rytinę Lenkiją ir Lietuvos Vilniją?

Sovdocentas kalba apie hitlerininkų žiaurumus, bet visai neužsiminė, kad tokie negirdėto masto ir žiaurūs nusikaltimai prasidėjo Rusijoje ir sovietų okupuotose kraštuose nuo sovietizmo gimimo dienos. Juk pati pirmoji koncentracijos stovykla buvo įsteigta Baltijos jūros salose (Soloveckioje ostoje) 1923 metais dabar garbinamo Lenino įsakymu. Europos ir Azijos visas šiaurinis sovietų valdomasis Lėdiniųotojo vandenyno pakraštys buvo ir yra nusėtas tomis žiauriomis priverčiamosios darbo stovyklomis.

Vokietijos priverčiamųjų darbų stovyklose buvo laikyti apie 8 milijonai žmonių, ne 13. Sovietų priv. darbo stovyklose

Pasaulio gražuolė austrė Eva Rueber-Stainer važinėja po visą pasaulį. Šiame paveiksle ji matoma Kenijoje su masai genties kariais. Jai taip patiko jų šokiai, kad ir ji išmoko kelis pagrindinius judesius.

buvo ir yra laikoma nemažiau 12 — 15 milijonų, o jose žuvo virš 40 milijonų. Tai tik apytikriai skaičiuojant.

Sovdoc. P. Kūris visai nutylėjo kiek sadistiškai žmonių nužudytą Solovkose, Pleseckaja, Kotlas, Vorkutoje, Siktivar, Vaigac, Novaja Zemlia, ties upėmis: Janisejaus, Lenos, Kolmos; Novosibirske, Omske, Džeskanгар. Kengir akmens skaldyklose ir dar kitur. O kur Lietuvoje Rainių miškelis, Proveniškių darbo stovykla; o kur Katynas, Červenė ir t. t.

Jau artėja birželio mėnuo, kuris primena kiekvienam domam lietuviui 1940 ir 1941 metų birželio baisiusius įvykius. 1940. VI. 15, pagal 1939. VIII. 23 ir IX. 28 Maskvoje pasirašytas Hitlerinės Vokietijos ir SSSR slapta papildomas protokolus, sovietų raudonoji armija okupavo Lietuvą, o 1941. VI. 13 prasidėjo masinės Lietuvos gyventojų trėmimas ir baisiasias sovietų priverčiamąsias stovyklas. Iš rastų dokumentų matosi, kad jau NKVD skyriaus viršininkas V. G. Dekanozovas 1938 metais buvo paruošęs planus iš Lietuvos išvežti beveik trečdalis Lietuvos gyventojų. Tą jo planą Politbiuras patvirtino. Dekanozovui įsakius, Lietuvos TSR vidaus reikalų liaudies komisaras A. Guzevičius 1940. XI. 28 išleido visiškai slaptą savo įsakymą Nr. 0054 deportuoti į SSSR antisovietinį elementą.

Kalba sovdocentas Kūris ir apie Pirčiupio tragediją. Kad tos tradedijos kaltininkai yra bet visus iš Lietuvos ir SSSR pabėgusius nuo sovietinės grėsmės. JAV vyriausybė puikiai patyrė kokiais įrodymais TSRS aukščiausi teismai vadovaujasi ir pasmerkia mirti. Todėl ir Impulevičiui sunaikinti sovietiniam teismui užtenka, kad jis negrįžta į sovietų okupuotą Lietuvą. LTSR baudžiamąjo kodekso 62 str. I d. pasakyta:

— Tėvynės išdavimas, tai veikia, kurią tyčia padarė TSRS pilietis... pabėgdamas į užsienį arba atsisakydamas grįžti iš užsienio į TSRS... baudžiamas laisvės atėmimu... arba mirties bausme su turto konfiskavimu.

Štai pavyzdys. 1965 m. lapkričio 21 d. Rokiškyje LTSR aukščiausias teismas, Albino Liko pirmininkaujamas, kaltinant prokurorui, IIIjo rango juristui Viktorui Galinaičiui, pagal LTSR baudž. kod. 62 str. I d., už tėvynės "išdavimą" Kazyvių Dagį ir Petrą Strumskį nubaudė mirtimi ir sušaudė.

JAV vyriausybė labai teisingai pasielgė Impulevičiaus nekaltelių mirties neįsiperko likusių laisvėje nacių kaltės... Vakarų valstybių atlikta denacifikacija Vokietijos vakarinėse okupacinėse zonose buvo toli gražu ne visuotinė ir labai vienišai. I kaltinamųjų suolą patekdavo gana smulkūs veikėjai, o ir tie patys būdavo baudžiami labai švelniai. Yra žinoma, kad iš 199 teisiamųjų, kuriuos teisė amerikiečių karo teismai vadinamuose Niurnbergo procesuose, 38 buvo išteisinti, 23 buvo nuteisti mirties bausme ir 138 — laisvės atėmimu... (ten pat).

Kaip sovdocentas džiaugtųsi, jei visi tie 199 asmenys būtų nužudyti, kaip rusai virš milijono vokiečių belaisvių ir civilių nukankino. Jis ir verkšlens: — Deja, jei VDR teismai įvykdė savo pareigą tautos ir nubaudė per pokario metus 12.850 buvusių nacių, tai Vakarų Vokietijoje per 1945 - 1968 m. buvo nuteista tik 6500 nusikaltėlių (ten pat).

Kokiomis bausmėmis tuos 12.850 nacių Rytų Vokietijos teismai nubaudė — nepaminėta, tačiau sovietinį tardymą ir teismus pažįstantiems, galima prielaida, jog retas gyvas liko. Sovietams nesvarbu, kad nacių būtų ką nusikaltimo padarę, jiems svarbu, kad įrodyta, jog jis buvo nacių, tad ir kulka į pakaušį.

— Štai TSRS vyriausybė 1962 m. birželio 18 d. notoje JAV vyriausybei buvo reikalaujama išduoti karinį nusikaltėlį A. Impulevičių, kurio nusikaltimai buvo įrodyti teisme (LTSR Aukščiausiojo Teismo Kolegijos 1962 m. spalio 20 d. nuosprendžiu už akių buvo nuteistas). Tačiau JAV šio reikalavimo nepatenkino (71 psl.).

TSRS vyriausybė reikalavo ne vien Impulevičių sušaudyti,

sovietų okupuota; jis pabėgo į užsienį sovietinės grėsmės verčiamas ir tik dėl okupanto žiaurumo ir noro jį nužudyti, negrįžta.

Kaip bebūtų, vokiškieji naciai už savo "nuopenus" viešai ar kitaip atpildą gavo. O kaip su sovkomais? Ar "Katynas, Červenės, Rainių miškelio, Proveniškių, Zarasų, Panevėžio ir kitų žudynių vietų kaltininkai surasti ir ar jie nuteisti? Čia paminėtame P. Kūrio straipsnyje to nesimato. Dabar visai neiški darosi raudonojo docento P. Kūrio koncepcija.

— 1964 m. lapkričio 20 d. nutarimu VFR vyriausybė norėjo, pradedant nuo 1965 m. gegužės 9 d. taikyti nusikaltimams, padarytiems hitlerinio režimo metais, Vokietijos 1871 m. Baudžiamąjo Kodekso (67 str. 1 d.) numatytą dvidešimties metų senasties herminą.

Šis VFR vyriausybės nutarimas sukėlė didžiulį protestų bangą visame pasaulyje. (72 psl.).

Juk tai melas — vien SSSR didžiulį protestą pareiškė. Zyda, labiausiai nuo nacių nukentėję, beveik protesto nekėlė. Kasžin ar yra pasaulyje kitas toks baudžiamąjo kodekso straipsnis, kaip sovietiniame, kurio 49 str. III d. pasakyta: "Klausimą dėl senasties taikymo asmeniui, padariusiam nusikaltimą, už kurį pagal įstatymą gali būti skiriama mirties bausmė, sprendžia teismai". Šis kodeksas veikia nuo 1961. IX. 1. ir 7 str. pasakyta, kad "Veiklos nusikaltamumą ir baudžiamumą nustato įstatymas, galiojantis šios veiklos padarymo metu...". O LTSR aukščiausio teismo pirm. A. Likas, per kelis mėnesius Gorkyje pasidarys sovietiniu teisininku, už "nusikaltimus" padarytus 1941. — 1945 m., K. Dagui ir P. Strumskui 1965 m. prita-

kė pradėjusio veikti baudž. kodekso 1961 m. 62 str. I d.

Kūrio parašyta:

— 1965 m. liepos 28 d. SNO Ekonominė ir Socialinė Taryba priėmė rezoliuciją 1071 (XXXIX), kuria kvietė visas valstybes ir toliau dėti pastangas, kad kariniai nusikaltėliai ir asmenys, padarę nusikaltimų žmonių, būtų surasti, suminti ir nuteisti. 1966 m. rugpjūčio 5 d. priimtoje rezoliucijoje Ekonominė ir Socialinė Taryba "primygtinai kviečia visas valstybes imtis visų būtinų priemonių, kad būtų užkirstas kelias senasties terminus taikyti kariniams nusikaltėliams ir nusikaltimams žmo-

Jeigu tokios rezoliucijos veikia, tai ko laukia SSSR teisingumo organai, kodėl jie neišsako ir nebaudžia Rainių miškelio, Katynas, Červenės ir kitų masinių žudynių kaltininkų ir jų nebaudžia? Jiems gi senasties nėra, o jie ir kariniai ir žmonių nusikaltėliai.

Mat raudonasis docentas P. Kūris teisingumo koncepciją mato tik raudonųjų buržuazinių plėšikų akimis — vienpusiškai. Jis, mat, vadovaujasi lenkišku posakiu: "Co można wojewodzie, to ne tobie smrodzie" (kas galima vaivada, tai ne tau, smirdaliau).

Jonas Maziukas

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

1970 Plymouth-Duster

KAINA nuo \$1.995.00

25 mylios su vienu galionu. Garantija 5 metai arba 50.000 mylių. Pigus leidimas.

PLYMOUTH, VALIANT - BARRACUDA, ROAD BUNNER, G T X, FURY-DUSTER.

BALZEKAS MOTOR SALES INC.

4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 13:30

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nušimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupyti indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-600

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	

Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemėsčiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
tris mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Anglijos parlamento rinkimai.

Beveik nebėra jokios abejonės, kad Anglijos parlamento rinkimai įvyks kitą mėnesį. Numatoma ir diena: būtent, birželio 18 d. Jau sekmadienį buvo laukiama, kad premjeras Harold Wilson paskelbės parlamento rinkimus. Nelaikdami net to paskelbimo, konservatoriai pradėjo rinkiminę kampaniją.

Parlamento kadencija nėra pasibaigusi. O tai reiškia, jog pagal nustatytą tvarką laikas rinkimams nėra pribrėžęs. Klausimas tad kyla, kodėl pasiryžta rinkimus prarasti?

Dalykas tokis, kad Anglijos premjero rankos, kaip sakoma, nėra surištos. Nėra tokios taisyklės, kuri reikalautų, kad rinkimai būtų skelbiami tik tada, kai vyriausybė išreiškiamas nepasitikėjimas, arba kai parlamento terminas baigiasi. Premjerui suteikiama teisė paskelbti naujus rinkimus ir nustatyti tiems rinkimams laiką. Ta teise pasinaudodamas, premjeras ir pasirenka tokį laiką, kuris, jo manymu, gali būti labai palankus jo vadovaujamai partijai.

Kaip žinia, dabartinis Anglijos premjeras yra Harold Wilson, Darbo partijos vadas. Jis jau dviem atvejais parlamento rinkimus laimėjo ir stovi valdžios priešakyje. Tai savo rūšies rekordas: joks kitas Anglijos premjeras nevadovavo savo partijai trijų parlamento rinkimų metais. Tiesa, ir praityje buvo atsitikimų, kad ta ar kita politinė partija laimėdavo pačiam trejus parlamento rinkimus. Bet niekad nepasitaikė, kad tai laimėjusiai partijai būtų vadovavęs tas pats asmuo. Vadinasi, vadai vis pasikeisdavo.

Šį kartą trečiai iš eilės parlamento rinkiminei kampanijai vadovaus Harold Wilson, kuris, jei Darbo partija laimės, ir vėl sudarys valdžią bei eis premjero pareigas. O kaip atrodo, darbiečių šansai laimėti rinkimus yra gana dideli.

Prieš metus laiko darbiečių įtaka buvo pusėtinai pašlijusi. Papildomose parlamento rinkimuose (rinkimuose mirusiųjų atstovų vietoms užpildyti) pradėjo vis labiau laimėti konservatoriai. Net vadinamuose darbiečių tvirtovėse jų balsai labai sumažėjo. Ėmė reikštis gana nepalankios nuotaikos darbiečių atveju. Galop viešosios opinijos įstaigos apklausos rodė, jog vadinamieji "torai" (Konservatorių partija) pirmąją. Vienu laiku tas pirmavimas siekė net dvidešimt penkis nuosimčius. Tai reiškia, jog iš kiekvieno šimto apklaustųjų konservato-

ARGENTINOS LIETUVIAI SUSIRŪPINĘ SAVO SENELIŲ ŽIDINIO REIKALAIS

Turi nupirktę seną namą su dideliu sklypu ir renka aukas naujai statybai

A. L. Balsas vedamajame senelių namų klausimu rašo: Paskutiniu laiku Argentinos lietuvių kolonijoje daug dėmesio kreipiama senelių namams. Tai yra sveikintinas reiškinys ir pagarba mecenatams — aukotojams. Senelių židinyje su dideliu pasižymėjimu dirba komiteto pirmininkas Vincas Grigaitis, knygvedis Leonas Ryselis ir kiti pasižymėję eiliniai talkininkai ir talkininkės. Bet sprendžiamoji balso tarimas ir išdėstas vienos šeimos rankose, kas jokioje kultūringoje tautoje nėra praktikuojama. Taip "susitvarkius" vargu ar tas darbas ras pritarimą plačiuose visuomenės sluoksniuose, kas tokiam užmojui būtinas.

Toliau talpinamas išsamus reportažas, kas lietuvių senelių židinio reikalais jau padaryta ir kas daroma:

Klebonas buvo užrašęs vyskupui

Prieš kelis metus Jūles Skurauskaitės iniciatyva, birutėms padedant buvo nupirktas gražas žemės sklypas 17 metrų pločio per 65 ilgio su senu, bet dar naudoti galimu namu už 510,000 m/n gatvėje Quintana 1254, Adroque mieste. Pirkėjoms nesusiorientavus, visas šis nuosavybės turtas, tuometiniam Avellanados Lietuvių Parapijos klebonui, kun. Juozui Margiui, MIC tarpininkaujant, buvo užrašytas Buenos Aires provincijos vyskupijos vardu. Bet lietuvių kolonijai nepadarę reikiamo susidomėjimo šiuo reikalu, vyskupija nedarė jokių žygių, kad

riams pritariančių būdavo 25 nuosimčiai daugiau, negu pritariančių darbiečiams.

Visai suprantama, kodėl tada konservatorių vadai primygtinai reikalavo, kad būtų skelbiami parlamento rinkimai. Jie tvirtino, kad darbiečių sudaryta vyriausybė nebeturėtų gyventojų pasitikėjimo ir todėl ji turi pasitraukti (tai rodė konservatorių nepaprastą pasitikėjimą, kad jie rinkimus laimės).

Tačiau politinės nuotaikos labai greit keičiasi. Ypač jos greit keičiasi dabartiniais nepastoviais laikais. Nepaprastai jos pasikeitė ir Anglijoje. Tik prieš mėnesį laiko Viešosios opinijos įstaigos prarasta apklausa rodė, jog konservatoriai dar turi šokią tokią pirmenybę (turi daugiau pasekėjų). Bet štai patys vėliausi apklausos rezultatai jau nebėra jiems palankūs: jie rodo, jog darbiečiai jau pusėtinai pasistumdė pirmyn ir turi septynis nuosimčius su viršum daugiau pritarėjų negu konservatoriai.

Tos pakitėjusios nuotaikos darbiečių naudai, visai galimas daiktas, ir paskatino premjerą Wilsoną skelbti parlamento rinkimus, — skelbti rinkimus tokiu laiku, kada šansai juos laimėti yra gana geri.

ant tų sklypų ką nors daryti ir išvystyti koki nors veikimą. Sunku buvo sudaryti ir koki nors tam reikalui komitetą, nes nuosavybės esant vyskupijos žinioje, niekas nenorėjo imtis koki nors įsipareigojimų. Rodos, buvo pasiūlyta seselėms Kazimierėms, ir tos taipgi atsisakė. Tuomet prieta išvados, kad patį Argentinos lietuvių koloniją perimtų reikala. Vyskupija su tuo pervesti nuosavybę bet kuriai lietuvių kolonijos institucijai, kuri turi juridines teises ir galėtų pradėti LSŽ namų statybą ant tų sklypų.

Nuosavybę jau lietuvių rankose

Tuometiniam ALOS Tarybos pirmininkui Jonui Čikštui pasitarus su Susivienijimu Lietuvių Argentinoje ir Argentinos Lietuvių Centru, organizacijomis kurios turi juridines teises, nejudomas nuosavybės ir visuomenės pasitikėjimą, pasiūlyta joms perimti. Po ilgesnių pasitarimų ALOS Taryboje prieta vienodos nuomonės, kad Argentinos Lietuvių Centras paskolintų savo juridines teises LSŽ nuosavybei perimti iš vyskupijos. Oficialiai perėmus LSŽ nuosavybę, A. L. Centras tapo tiek moraliai, tiek materialiai atsakingas ne tik prieš oficialias įstaigas, bet ir prieš visuomenę. Visuomenė pradėjo tuo klausimu domėtis, reikšti pasitikėjimą. A. L. Centro garbės nariui Leonui Ryseliui sutvarkius buhalteriją ir paskelbus Argentinos Lietuvių Balse kolonijai nepadarę reikiamo susidomėjimo šiuo reikalu, vyskupija nedarė jokių žygių, kad

Matomai dėl tos priežasties, tokiam svarbiame, visą koloniją liečiančiame akte, dalyvavo nepilnas šimtas tautiečių.

Židinio reikalas yra visos kolonijos

Labai teisingai, jo šventinimo apeigų atlikimo, kalbėjo kun. klebonas J. Petraitis, MIC, kad LSŽ reikalas yra visos kolonijos. Kad visos kultūringos tautos tokius židinius išlaiko, tad ir mum lietuviams negalima atsisukti nuo kitų. Bet tam uždavimui įvykdyti reikia būti vieningiems. Čia nevienas statė sau klausimą, kodėl nedalyvavo nei Argentinos Lietuvių Susivienijimo nei Argentinos Lietuvių Centro atstovai. Ypatinai Argentinos Lietuvių Centras, kaip atsakomyingas prieš įstaigas ir visuomenę, turėjo būti atstovaujamas, kad žinotų kas darosi po jo iškauba.

Inž. Jonas Gaidimauskas savo žodyje labai aiškiai pabrėžė, kad tai, kas čia šiandien daroma, turės būti remiama plačios visuomenės, kitaip tas darbas bus beprasmiškas. Tik tuomet bus galima įvykdyti tą didįjį darbą, jei mes broliškai veiksime gerai suprasdami vieni kitus ir visi

Daug prie to taip reikalingo lietuvių kolonijai, LSŽ, suvienavimo prisidėjo nenulstama LSŽ pradininkė Julija Skurauskaitė. Ji nuolat važinėdama po gausius savo pažįstamus, populiario LSŽ idėją, nuolat gaudama daugiau pritarimo ir aukų.

Dabar viskas priklauso nuo pačių lietuvių

Buv. ALOS Tarybos pirmininko J. Čikšto labai vykusiai buvo parinktas ir pakviestas, didelį pasitikėjimą visuomenėje turintis Vincas Grigaitis, kuriam buvo patikėtos LSŽ Komisijos pirmininko pareigos. Tai būtų lyg ir vykdomojo organo pirmininko pareigos. V. Grigaitis su dideliu pasiaukavimu ir ryžtu tas pareigas vykdė ir dar tebevykdo. Kaimynams ir tiems žmonėms, kurie supranta LSŽ svarbą, padedant, pataisytas senasis namas, paruošti bent keli naujai statybai vesti planai, ir galiausiai reikalas privestas prie kertinio akmens padėjimo naujai statybai.

Naujam ALOS Tarybos pirmininkui Arturui A. Mičiūnui savotiškai pradėjus vesti ALOS reikalus, kitoj padėtyje atsidūrė ir Lietuvių Senelių židinio reikalai. Kertinio akmens padėjimas ir pašventinimas turėjo įvykti 30.11.69. Visa kolonija rengėsi dalyvauti šiame neeiliniame akte. Kertinio akmens padėjimo datą pakeitus į gruodžio 14, daug kam pasidarė nepatogu dėl ankščiau padarytų pasizadėjimų dalyvauti kitur.

Matomai dėl tos priežasties, tokiam svarbiame, visą koloniją liečiančiame akte, dalyvavo nepilnas šimtas tautiečių.

Židinio reikalas yra visos kolonijos

Labai teisingai, jo šventinimo apeigų atlikimo, kalbėjo kun. klebonas J. Petraitis, MIC, kad LSŽ reikalas yra visos kolonijos. Kad visos kultūringos tautos tokius židinius išlaiko, tad ir mum lietuviams negalima atsisukti nuo kitų. Bet tam uždavimui įvykdyti reikia būti vieningiems. Čia nevienas statė sau klausimą, kodėl nedalyvavo nei Argentinos Lietuvių Susivienijimo nei Argentinos Lietuvių Centro atstovai. Ypatinai Argentinos Lietuvių Centras, kaip atsakomyingas prieš įstaigas ir visuomenę, turėjo būti atstovaujamas, kad žinotų kas darosi po jo iškauba.

Inž. Jonas Gaidimauskas savo žodyje labai aiškiai pabrėžė, kad tai, kas čia šiandien daroma, turės būti remiama plačios visuomenės, kitaip tas darbas bus beprasmiškas. Tik tuomet bus galima įvykdyti tą didįjį darbą, jei mes broliškai veiksime gerai suprasdami vieni kitus ir visi

VIENAIP RAŠO, KITAIP DARO

Barzduko laiškas Pietų Amerikos lietuviams

Argentinos Lietuvių Balse idėtas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirm. Barzduko laiškas, kuriame jis atsikerta į tame laikraštyje tulpusį P. Barausko straipsnį, pavadintą "Kuomet mūsų broliai nesusikalba lietuviškai". Barauskas be kt. rašė:

"PLB pirmininkui Juozui Bačiūnui mirus, naujoji B-nės valdybė vienybės idėją supranta tik po vienos srovės kepure. Negana to, B-nė bando panaikinti Vliką ir Amerikos Lietuvių Tarybą, siekdama perimti jų paskirtį. Gražas bendruomenės vardas piktai naudojamas tarpusavių veiksmų darbo griovimui".

Barzdukas į tai: Nustembi tokias mintis skaitydamas. Tokios mintys yra ne Bendruomenės, bet paties P. Barausko. PLB Valdyba 1969 birželio 21 dienos posėdyje priėmė "PLB visuomeninės veiklos gaires", kuriose sakoma:

"Santykiuose su Vliku PLB pripažįsta, kad Vlikas, sudarytas politinių lietuvių srovių ir laisvės kovos sąjūdžių pagrindu, vadovauja politinei lietuvių laisvės kovai. PLB susitaria su Vliku dėl bendros veiklos linijos, darbų derinimo ir abipusės pagalbos. Organizacijai Vliko tvarkymai PLB laiko jį sudarančių grupių ir jo organų (seimo, tarybos, valdybos) vidaus reikalu ir jokių atvejų jį nesikiša. PLB nenumato įsijungti į Vliką kaip į sudarantį grupę".

Amerikos Lietuvių Tarybos ir kt. politinių veiksmų atžvilgiu PLB Valdyba minėtose gairėse išreiškė tokį nusistatymą: "Iš kitos pusės Bendruomenė taip pat siekia sutarti bei suderinti bendradarbiavimo su kitais politiniais veiksniais bei specialų paskirčių organizacijomis įvairiuose kraštuose".

"PLB visuomeninės veiklos gairės" buvo paskelbtos viešai, jos taip pat įdėtos "Pasaulio Lietuvio" 1969 7/43 numery. Tad kuriuo tikslu P. Barauskas klaidina "Argentinos Lietuvių Balse" skaitytojus?

Reiškiu pagarbą —
Stasys Barzdukas
PLB Valdybos Pirmininkas
1969 Liet. švietimo ir šeimos m. gruodžio 14 d.

prisidėsime daugiau ar mažiau paremdami šį taip svarbų darbą.

Iš surinktų per pamatų pašventinimo iškilmes aukų sumų matyti, kad ūpas ir ryžtas ga-
rantuoja, jog Argentinos lietuvių seneliai savo židinio susilauks.

ALB redakcijos prierašas:

Ne ALB skaitytojų "klaidinimo", bet PLB vadovybės laikysenos Vliko ir Altos atžvilgiu minėtas P. Barausko straipsnis buvo parašytas, remiantis Naujienų. Sandaros ir kitų JAV lietuvių laikraščių bendradarbių paskelbtais straipsniais, apie PLB vadovybės pastangas sumažinti Vliko ir Altos autoritetus. Niekam ne paslaptis, kad Vliko darbu Vasario 16 minėjimuose surenkamas aukas pasi-
slovė pasiimti Bendruomenė.

Naujienos dabartinį PLB pirmininką pavadino vyriausiu skyriminku — gudragalvaujančiu kombinatoriu, — kurio skelbiamos teorijos labai skiriasi nuo taikiamos išėjvijos sugyvenimui ir darniam darbu reikalingos praktikos. Kol buvo gyvas PLB pirm. J. J. Bačiūnas, tokio veiksmų trynimosi, kenkiančio lietuvių gyvenimui ir Lietuvos vadavimo darbu, nebuvo. Kad užkirsti kelią plintantioms negerovoms tas P. Barausko straipsnis tilpo A. L. Balse.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Šis didelis ventilis bus įtaisytas atominėje, elektros jėgainėje. Ventilis kontroliuos aukšto spaudimo karšto garo vamzdį.

ST. TRINKA

ATSIMINIMAI

2 1937 metais jis buvo paleistas į pensiją ir gyveno Leliūnų valsčiuje, Utenos apskrityje, kur turėjo nusipirkęs 10 ha ūkėlį ir pats ūkininkavo. 1941 metais prasidėjus tarp vokiečių ir bolševikų karui, jį sutikau Šiauliuose apsigyvenusį vokiečių kario uniforma. Papasakojo, kad repatriavo į Vokietiją ir dirba prie Vokiečių Generalinio Štabo vertėju. Daugiau su juo nebesusitikau ir tolimesnis jo likimas man nėra žinomas. Čia noriu papasakoti apie vieną žmogžudystę ir prie kokių aplinkybių man dirbant drauge su Drelingu, jį pavykio išsiaiškinti.

MATININKO KRIŠČIŪNO NUŽUDYMAS

1928 - 1929 metais Šiaulių Apskrities žemės Tvarkytojo įstaigos keli matininkai buvo pakelti į aukštesnę kategoriją. Ta proga tos įstaigos tarnautojai privačiame būte suruošė bendrą vakarienę, laike kurios buvo išgerta nemažai degtinės. Tarp kitų asmenų toje vakarienoje dalyvavo ir matininkas Kriščiūnas, kuris buvo nevedęs ir gyveno Šiaulių mieste, Vilniaus gatvėje. Pasibaigus vakarienei, apie 1 valandą nakties, visi išsiskirstė. Kriščiūnas iššėjęs po vakarienos, nejo namo, bet vaikščiojo šilgaitviu netoli savo namų. Ievaikščiodamas pamatė ateinantį jam pažįstamą studentą Jakutį, kuris buvo parvažiavęs iš

Kauno į Šiaulius atostogų. Užkalbino jį ir paklausė, ar jis nežino kur būtų galima nueiti pas laisvo elgesio merginas? Jakutis jam atsakė: "Eik pas Vaitkienę ir ten jų rasi".

Kriščiūnas Jakutį paprašė, kad nuvestų jį pat Vaitkienę, nes jis nežino kur ji gyvena ir niekuomet pas ją nėra buvęs. Sutiko.

Čia noriu paaiškinti: kad minėta Vaitkienė tuo laiku turėjo viešuosius namus ir prilaikydavo keletą prostitučių. Pasišandę vežiką abudu nuvažiavo pas Vaitkienę, gyvenančią Lauko gatvėje. Jos bute rado apie 10 vyrų ir keletą merginų. Kriščiūnui, matyti nerūpėjo merginos, bet jis, būdamas neblaivime stovyje, norėjo išsiblaškinti.

Užėjęs į Vaitkienę butą, jis išsiėmė iš kišenės piniginę, padavė Vaitkieniui, keletą litų ir paprašė, kad parneštų alaus. Išgėręs kelius stiklus alaus, jis trenkė su lazda per palubę kabėjusią žibalinę lempą, kuri nukritusi sudužo. Vaitkienė pradėjo jį kolyti ir pareikalavo sumokėti už lempą. Kriščiūnas dar kartą išsiėmė iš kišenės piniginę ir jai padavė 5 litus. Ji buvo patenkinta, atnešė kitą žibalinę lempą ir ją pastatė ant stalo.

Tuo tarpu pas Vaitkienę atvažiavo Šiaulių kalėjimo valdininkas Kondratavičius ir Šiaulių miesto policijos nuovados v-k-o padėjėjas Girdzius, kurie su Jakučiu ir Kriščiūnu buvo pažįstami. Pamatė, kad pas Vaitkienę yra tiek daug žmonių, pa-

kviatė Jakutį ir Kriščiūną važiuoti pas Sundintienę, kuri žydkaipų gatvėje irgi laikė viešuosius namus. Išėjęs iš Vaitkienės namų Kriščiūnas griežtai atsisakė su jais važiuoti pas Sundintienę, todėl jie paliko jį beštvintą ant šilgaitvio prie Vaitkienės namų, o patys nuvažiavo pas Sundintienę. Jie buvo paskutiniai, kurie matė Kriščiūną gyvą, nes anksčiau ryte už 75 žingsnių nuo Vaitkienės namų, jis buvo rastas nušautas.

Tą naktį snigo, tai daug kiemsargių atsisakė anksčiau ryte, valė nuo šilgaitvių sniegą. Viena moteriškė bevalydamas sniegą, pamatė, kad antroje gatvės pusėje, prie Šifmano malūno sienos, guli koks tai žmogus. Priėjusi prie jo ir nušlavusi sniegą pamatė, kad jis yra negyvas. Pranešė policijai. Nugabenus į ligoninę lavoną, nei asmens dokumentų nei piniginių nerasta. Vėliau buvo nustatyta, kad tai yra matininko Kriščiūno lavonas. Gydytojas, padaręs lavono skrodimą, rado, kad jis buvo nušautas iš pistoleto 6.35 kalibro, vienu šūviu į galvą. Kulipka, perejęs iš dešinės pusės smilkinio į kairiąją — buvo rasta po oda. Kvociant velionio Kriščiūno bendradarbius buvo nustatyta, kad jis turėjo piniginių, kurioje galėjo būti kelios dešimtys litų ir 10 rublių auksinė moneta, kurią jis visuomet piniginėje nešiodavo.

Kadangi pas jį po nužudymo pinigines ir pinigų nerasta, tai buvo aišku, kad jis buvo nužudytas plėšimo tikslu. Iš karto buvo manoma, kad jį galėjo nužudyti per neatsargumą kalėjimo v-k-o padėjėjas Kon-

dratavičius arba Šiaulių miesto policijos v-k-o padėjėjas Girdzius. Tačiau patikrinus jų pistoletus buvo rasta, kad jie yra pridurkė ir, kad iš jų nebuvo šauta. Dar buvo įtartas Vaitkienės brolis, kuris už vagystę buvo teismo baustas. Tačiau, padarius pas jį kratą, ginklo nerasta ir jo kaltė liko nerodyta. Darant kvotą buvo apklausinėjama Vaitkienė ir buvusieji tą naktį jos bute vyrai ir merginos. Bet kas nužudė Kriščiūną, iš jų gauti žinių nepavyko. Iš liudininkų parodymų paaiškėjo, kad tą naktį Vaitkienės bute buvo koks tai senesnio amžiaus vyras su juoda barzdele ir pliku pakausiu. Jį kas tai pavadinęs krautuvininku. Kadangi tokio krautuvininko Šiauliuose nebuvo, tai ir liko neaišku kas jis toks buvo.

Apklausingant kiemsargius, kurie po Kriščiūno nužudymo tą rytą šlavė nuo šilgaitvių sniegą, viena sena moteriškė liudijo, kad tą rytą ji atsikėlusi apie 3 — 4 valandą ir šluodama nuo šilgaitvio sniegą, mačiusi vieną vyrą einantį iš Lauko gatvės Vilniaus gatvės link. Jam priėjus Vilniaus gatvę, jį prisivijo du vyrai ir sušukė "Stok". Pirmą einantis vyras sustojo ir tiems vyrams pasakė: "Aš nieko". Po to ji išgirdusi lyg botagą plaukstelėjimą, panašų į šūvį. Kas toliau tarp jų atsitiko, nemačiusi, nes neatkreipusi į juos dėmesio ir šlavusi toliau šilgaitvi.

Praslinkus savaitei laiko, atsilus orui, ir esant atodrekiui, pasikviatė porą berniukų jį paprašė, kad nušluotų sniegą toje

vietoje, kur ta sena moteriškė šluodama šilgaitvi matė tuos vyrus besikalbančius ir girdėjo lyg šūvį. Nušlavus sniegą, buvo rasta išbarstyta apie 50 centų smulkiais pinigais, viena išsauta pistoleto 6.35 kalibro tutele ir vienas to paties kalibro neišsautas šovinis. Iš to buvo aišku, kad piktadaris prieš nužudant Kriščiūną, atitraukdamas pistoletą spygą, išmetė vieną neišsautą šovinį ant žemės, o su kitu nušovė Kriščiūną. Kadangi nebuvo žinoma kas tie du vyrai buvo, kurie prisivijo Kriščiūną sušuko "Stok" ir jį nužudė, tai priejome lyg mūrą sieną ir nebuvo kas toliau daryti.

Už šios žmogžudystės išaiškinimą Šiaulių Apskrities žemės Tvarkytojas buvo paskyręs 1000 litų premiją, k as tuo laiku buvo nemaža pinigų suma. Buvo didelis paskatinimas tą žmogžudystę išaiškinti ir premiją gauti. Kadangi nebuvo kas toliau daryti, tai sumaniau, kad reikia pakviesti vieną iš gyvenančių pas Vaitkienę merginą, ją pavaišinti. Gal prie degtinės stikluoko ji suteiks kokių informacijų, liečiančių Kriščiūno nužudymą. Sugalvotą planą papasakojau Drelingui, kuris su juo sutiko. Nuėjau pas Vaitkienę ir vieną merginą, kurios vardas buvo Jadzė, pasikviečiau 5 valandą po pietų ateiti į Tilžės restoraną paplauti ir išgerti degtinės. Pažadėjau jai už tai atlyginti. Sutiko.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "Naujienas"

PARLAMENTO RINKIMUS

BRITŲ DARBIEČIŲ PARTIJA NUTARĖ ISNAUDOTI PALANKIAS NUOTAIKAS

LONDONAS. — Britanijos vyriausybė oficialiai paskelbė rinkimus birželio 18 d. Premjeras Wilsonas nuvyko pas karalienę Elzbietą ir paprašė jos paleisti seną parlamentą. Tas bus padaryta gegužės 29 d. Darbiečių vyriausybė galėjo dar valdyti iki ateinančių metų gegužės mėn., tačiau, paprastai, vyriausybė turi privilegiją šaukti naujos rinkimus, kada jai atrodo patogiau. Pasakutinių metų viešosios opinijos apklausinėjimai parodė, kad darbiečių valdžia atgavo savo turėtą populiarumą, todėl rinkimai skelbiami anksti. Premjeras pareiškė televizijoje, kad jis nutaręs jau balandžio mėnesį skelbti rinkimus.

Rytoj susitinka Vokietijų vadai

BONA. — Ketvirtadienį Vakarų Vokietijos kancleris Brandtas antrą kartą susitiks su Rytų Vokietijos premjeru Stophu. Pirmas susitikimas įvyko kovo 19 Erfurte, Rytinėje Vokietijoje, o ryt premjeras Stophas atvyks į Kasselį, Vakarų Vokietijoje. Sakoma, kad Erfurte buvo iš kalėjimo paleisti visi vokiečiai, kurie prisivertę pro komunistų milicijos užtvartas, su kėle Brandtui didesios ovacijos. Brandtas pats spaudės Berlyno valdžią, kad paleistų suimtuosius.

◆ Prezidentas vakar ilgai posėdžiavo su respublikonų vadais kongrese ir su vyriausybės nariais bei patarėjais. ◆ Izraelio užsienio reikalų ministras Ebanas Kanadoje pasiūlė skelbti besąlygines karo pailabas, kurių laikytusi arabų valstybės ir Izraelis.

◆ Egiptas paskelbė naują reikordinį biudžetą, kuriame 43 nuosimčiai lėšų skiriami karo reikalams. ◆ Prezidentas Nixonas tarėsi su negrų kolegijų prezidentais. ◆ Prie Honduro ir Salvadora sienos įvyko susisaujimas, kuriame žuvo 11 kareivių.

◆ Egiptas kareiviai puolė Izraelio pozicijas rytinėje Suez karo linijoje. Izraelis sako, kad žuvo septyni egiptiečiai. ◆ Pietinėje Dakotėje Rapid City iškviesti Tautinės Gvardijos kareiviai, nes streiką paskelbė 60 miesto ugniagesių.

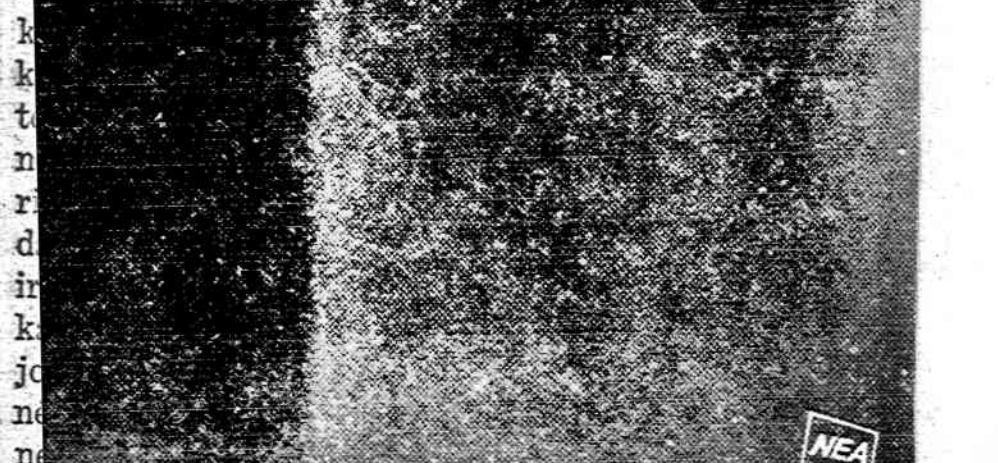
◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

Žvalgybos išlaidos

WASHINGTONAS. — Gynbos departamento pasakėtorius Robert Froehke pareiškė Atstovų Rūmų komitetui, kad Ameriką karinei žvalgybai per metus išleidžia 2.9 milijardus dolerių. Jis neminėjo žodžio „šnipinėti“, tačiau pareiškė, kad žvalgybai tarnauja 136,114 asmenys. Jis stengiasi įvykdyti sumąžinti ir ateinančioms finansiniams metams tikisi sutaupyti 100 milijonų dol.

Karinės žvalgybos lėšos neapima išlaidų Vietnamo karo žvalgybos, į tą sumą neįeina nei CIA (Central Intelligence Agency) veiksmams, nei žvalgybos operacijoms valstybės departamento žinioje.

Gen. Garcia savo kalboje išreiškė nepasitenkinimą, kad kariuomenės gyvenimo lygis nepakilo kartu su civilinės visuomenės. Jis pridėjo, kad kariuomenės lojalumą ir paramą princui, „jei“ jis taps

Apollon astronautų mėnulyje naudota kamera, kurios teleskopas, kad astronautams, devintiems ordo rūbus, nereikėtų lankytis.

ALDYTI AZIJĄ, TIJOS ORGANAS

◆ „Didžioji Kinija“, kuri valdo visą Aziją. Kinijos nuopirštis esanti „superrevoliucijos“, kuris eina prieš visų tikrąjį tarptautinių komunistų inuorąs ir prieš Kinijos liaudies karvesus. Tai esąs darbininkų naugės išdavimas.

◆ Egiptas kareiviai puolė Izraelio pozicijas rytinėje Suez karo linijoje. Izraelis sako, kad žuvo septyni egiptiečiai. ◆ Pietinėje Dakotėje Rapid City iškviesti Tautinės Gvardijos kareiviai, nes streiką paskelbė 60 miesto ugniagesių.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

◆ Astronautas Neil Armstrong pirmas žmogus mėnulyje, pasitraukė iš aktyvių astronautų tarpo ir pradėjo dirbti NASA centre Washingtone.

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMU PIRKIMUI BUTU NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTURA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMU IR BIZNU PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMU MOKESCIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

3L

PALOS PARK — ORLAND PARK

raijone sklypai 80 x 125 pėdų su vand. ir kanaliz. Kaina nuo \$7,500. Nauja apylinkė, brangus namas.

VILLA - WEST,

135 ST. ir 86 AVE. Lietuviai savininkai.

TELEF. 349-0600

SIUNTINIAI I LIETUVA IR KITUS KRASTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Acher, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapalis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

DAŽAU NAMUS IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus. Pilna apdrauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI I LIETUVA VYTAUTAS ZUKAUSKAS

2608 West 69th Street Chicago, Illinois 60629 WA 5-2787

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 West 59th STREET PROSPECT 8-5454

MORO BUNGALOW, 6 kambariai, svarus frengtas skėpas, 60-ta ir Francisco.

MORINS 2 po 5. Centrinis šildymas, modernūs vonios, 274 vonios. Naudas skėpas, geriausia Brighton Parko vieta.

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd STREET CL 4-2390

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir šilumos rinas (gutter). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apšildymo įrangai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmieste.

Domas Zukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave. CHICAGO, ILL. 60609

TEL: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdiegame.

KAMINIS ISVALOME ir pataloms nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visus darbus garantuotai.

Skambinkit

JA 1-2047

CONDUIT CORP.

16100 So. LATHROP HARVEY, ILL.

TYPIST

Excellent working conditions & salary.

Pleasant co-workers.

5 day wk. Good transportation. Call 248-1303

GENERAL OFFICE AND ALSO SWITCHBOARD OPERATOR

Typing essential. Small modern office. Vic. Howard & McCormick in Skokie, near transportation. Paid hospitalization, vacation and other benefits.

674-2345 or 761-4600

STENO CLERK

To work in Superintendent's office. Must be able to take shorthand and type. Contact

N. L. MINNIX, VI 7-6860

ILLINOIS NORTHERN RAILWAY 2610 So. WESTERN

An equal opportunity employer

PERSONNEL SECRETARY

Typing and shorthand required. Assist Personnel Manager as his secretary.

Cicero Ave. location. Call VIVIAN OHLER

MADE ENTERPRISES Southsiders call 582-3078

GENERAL OFFICE

Light typing, filing, miscellaneous office duties. Interesting work, small informal office. Life, hospital, major medical insurance. Near West side location. Salary commensurate with ability.

Phone Mrs. DOBIAŠ 261-1901.

HELP WANTED — MALE

Darbininku Reikia

FOOD PROCESS

Learn a trade at our new Elk Grove location.

GOOD PAY STEADY WORK COMPANY BENEFITS CHANCE TO ADVANCE

◆ FORKLIFT OPERATORS ◆ FOOD PROCESSORS

Call BOB at 593-5700

RENTING IN GENERAL

N u m o s

ISNUOMOJAMAS 3 KAMBARIU beismo butas su baldais viename asmeniu. Tel. PR 8-0228.

su žydris violetiniai - žalia ežero spalva susiliepti vandens ir dąsų plytė.

Kelionė apacion trunka ilgiau — 43 sekundes.

Panteros perka ginklus

Kas ginklų kelia, nuo ginklo krinta, yra senas posakis. Ko siekia juodųjų jaunuolių apie 800, daugiausia 1000 narių turinti fanatiška rasistinė organizacija, kuri nuo pat įsisteigimo dienos parodė didelę aistrą ginkluoties.

Valstybės prokuroro ir miesto policija vėl padarėsi krata vieno panterų nario William Griffin, 28, buto, 7439 Ellis Ave. rado du revolverius, dujokaukę ir daugybę amunicijos. Krata padaryta po 6 mėnesių trukusio sekinio ir tyrimo pranešimų, jog panteros perka "aliarmuojančius kiekus" — šimtus šautuvų, revolverių ir karabinų su teleskopiniais žiurnais bei tikslinančios sovinių. Valst. prokuroras Hanrahan sako, kad nuo pernai birželio iki gruodžio panteros pirkė ginklų už \$6,138,84 vien Chicago premiesčio McHenry apskrityje, o nuo spalio 8 iki gruodžio 17 d. dar pirkė už \$2,337,16 ir Wisconsin pirkė dar revolverius, šautuvus ir karabinus.

— Anton Shimkus, gyvenęs 5544 N Luna Ave., mirė prieš metus. Jis vadinosi Antoh, o ne kaip netiksliai jo vardas buvo pažymėtas suakutuviniame mirties pažymėjime.

Moderni skulptūra New Yorko Owens-Corning galerijoje sudomino keturių metų mergaitę. Skulptūra padaryta iš vielos, stiklo pluošto ir plasmėsines košes.

jau išnuomavę. Bet, nebeilgam, sako. Siemet visą tą Beverly Shores galą prie valstybinio parko išpirks ir dar metus leis biznių verstis, o po poros metų, čia bus jau valstybinis parkas, kur savininkai galės dar kelioiką metų pagyventi, bet jau jokio biznio nebeleis vartiti. Lietuviai spėsiąsi aplink Lietuvikos parką, kuriame šią vasarą jau laukiama pastatant paminklą.

IS CHICAGO IR APYLINKIŲ

Norint matyti miestą iš 100 aukštų pastato

Chicagoje ir be adreso randamas iš visų pusių matomas 1,030 pėdų 100 aukštų John Hancock namas Michigan Ave. šiaurinėj pusėj. Ten už nustatytą mokesčių elevatoriais per 39 sekundes publika užvežama į 94 aukštą, kur yra aplink visą namą pastatyta apsidairymo platforma ir galima pasigėrėti arba pasibaisėti — priklausomai nuo nervų ir nuotaikos — išspindinomis panoramomis apacioje ir tolinoje.

Apacioje automobiliai bėginėja eilėmis lyg skruzdėlės, žmonės dar mažesni, nežymu ar jie bendrai juda. Iki šiol buvęs pasididžiavimas Prudential Building dabar atrodo lyg nykštukas, vien naujasis First National bankas dar sudaro didokio pastato išpūdį. Paežerėmis skaisčiai diena galima aiškiai matyti Waukeganą ir Kenosha su Racine šiaurėje ir Michigan City su sandūnų kalneliais pietuose, o toliau — visą šiaurės rytų pusę užima švelniame rūke skęstantį žalsvai - melsva.

Buvo rodomas muziejaus vidus, Valeskos studijos vitražai, eksponatai ir knygyno skyrius. Užklaustas Balzekas atsakė, kad muziejų lanko pusė lietuvių, pusė kitataučių. Toliau esą apie 125,000 lietuvių Chicagoje. Lietuviai šiame mieste turi du dienraščius ir leidžia daug įvairių leidinių — žurnalų, knygų ir t. t. Turi operą, radijo ir televizijos valandėles. Veikia kelios lituanistinės mokyklos.

Balzekas p. Crome priminė, kad Lietuva vokiečių teiseiškai okupuota ir paversta. Lietuviai bendrom įėjom su latviais, estais ir ukrainiečiais kovoją dėl nepriklausomybės.

Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje, 4012 Archer Avenue, dabar vyksta Maria Aukstėsnišios mokyklos mokinių meno darbai paroda. Tai jau bene trečia tos mokyklos mergaičių meno mokyklų darbų paroda Balzeko muziejaus patalpose, antrame aukšte.

Muziejus atdaras septynias dienas savaitėje nuo 1 iki 4:30 val.popiet. Kor.

Marquette Park VAŽIUOJA LIETUVON

Mums gerai žinoma Marquetteparkietė Mrs. Julija Sačauskas, kuri yra Joniškiočių Labdarbių ir Kultūros Klubo pirmininkė. Našlių ir Našlių klubų draugiska klubo vicepirmininkė, Brighton Parko Lietuvių Klubo vicepirmininkė bei kitose organizacijose daug pasidarbuoja. Siomis dienomis, būtent, gegužės 28 die-

Ilgakojė Marcia Delano turi atsakingas pareigas. Ji išbandė naują katevinio Lockheed -1011 lėktuvą kilimus. Motery bati smailius kulnai padaro kilimams daug žalos. Smailių kulniukų spaudimas į kilimą esąs 800 svarų vienam kvadratiniam coliui, kada dramblio kojos spaudimas sudaro tik 100 svarų spaudimą į vieną kv. coli, nors dramblys sveria septynias tonas.

trinis traukinėlis jau įvedęs pagigtą sekmadienio kainą: už \$2.75 dūda bilietį į Tremont ir atgal, bet turi tą pačią dieną grįžti. Jei užtruktum ir grįžtum kitą dieną, reikia primokėti, lyg tai geležinkelio koki skiratumą sudaro. Irgi protas!

Senieji čikagiečiai su nostalgija prisimena laikus, kada "Sandūnai" tebesitęs nuo East Gary iki pat Beverly Shores. Šiandien visas geriausias buvusių Sandūnų kelių mylių tarpas nuo pat Ogden dūnės iki Tremonto niekuo nebesiskiria nuo Gary, tik tiek, kad liečyklių kaminali ne tokie dideli, nors jų kasmet daugėja. Matyti, vyksta dideli Sandūnų prieplaukos statybos darbai, ne pačereje kyšo iki tol nematyti milžiniški konstrukcijų "rakibolai", o protarpiais traukinėliu pravažiuojant, net ežero

DABAR SUTEIKS

Dirbtiniams Dantims

DAUGIAU JĖGOS KRAMTYMUI.

Truputis pabarstytų FASTEETH milietig: 1. Padeda stipriau laikyti dirbtinius dantis savo vietoje; 2. Laiko juos daug patogiau; 3. Leidžia jums natūraliai kramtyti. Geri tinkandios plokštelės yra būtinai sveikatai. Lankytie reguliariai savo dantų gydotoją. Įsivykite FASTEETH bet kurioje vaistinėje.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokė įmokų sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4680

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINI DIENRAŠTĮ "NAUJINIENAS"

Ilgamečio BALFO pirminko, prelato J. B. Končiaus knyga.

ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 didelė puslapių, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtinui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Order' tokiu adresu:

NAUJINIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks \$5,000 minimum 2 year certificate

5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum 1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI I LIETUVA COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESPOSYLTORG)

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, automobiliai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
RIDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

VILNI METAI

NR. 20 (280)

GARBES PAZYMEJIMAS CLEVELANDO MECENATUI VLADUI ŠNOLIUI
Iteikia Pilėnų tūntininkas inf. A. Meilus (dešinėje). Šalia Mindaugo drau-
gininkas s. v. A. Giedraitis.
V. Bacevičiaus nuotr.

Clevelando Jurginėse pagerbti

GLOBĖJAI, RĖMĖJAI IR AUKOTOJAI

Gedgo Čiurlionio ansamblis, minis 30 m. sukaktuves.
V. Staškus parodė savo spalvotą filmą iš
Penktosios Tautinės Stovyklos.

Dar iškilmingiau skambės, jei priminsime, kad pamaldos at-
latus šv. Jurgio bažnyčioje, o kitos apeigos — tą pačią geg. 3
dieną irgi šv. Jurgio parapijos salėje.

Šv. Mišias aukojo ir įtikina-
ma, nuosirdžiu pamokslu įteigė
kurigas K. Zemaitis. Dalyvavo
didelis skautų būrys su vėliava
priešakyje. Pamaldas gražiai pa-
guosė muz. A. Mikulskio diriguo-
jamas Čiurlionio ansamblis (tos
dienos išvakarėse minėjęs savo
būrybos 30 metų sukaktį) ga-
lingą įspūdių giesmių su ža-
vingai plaukiančiu solistu I. Gri-
galinaitės balsu. Madingų pro-
saulėlių ir kilniausių siekių bu-
vo kupina. Pabaigai vel kitoks
susikauptimas — giesmė — Ma-
rija ir Lietuvos himnas.

Skautams ir gausiems sve-
čioms perėjus į salę, prasidėjo
įvairūs šventiniai po truputį s. v. v. sl.
K. Giedraitis maldelės. Kukliai,
skautiški, bet gardžiai pasistip-
rinus, tolimesnė, visai sklandžiai
sudarytoji,

programa visiems patiko:
neblaskanti, neperkrauta,
planingai vykstanti, tartum
šventiško vainiko gaubiamą.

Svarbesniais protarpiais sau-
nus įvesdintojas — K. Giedrai-
tis. Apsukriam ir įvalgiam Pi-
lėnų tūntininkui A. Mei-
lui surekomendavus žymesnius
bei iš kitur atvykusius sve-
čius, čia pat Vyriausiojo Skauti-
ninko P. Molio vardu pareikšta
nuosirdi skautiška padėka glo-
bėjams, rėmėjams ir aukotojams
(abėcėles tvarka): kun. Kl. An-
gelaičiui, V. Bacevičiui, Vl. Bra-
ziuliui, J. Garlai, V. Gedgaudiui,
kun. K. Ivanauskui, I. Jonaitie-
nei, G. Juškėnui, inf. E. Kers-
nauskui, Mašiotui, muz. A. Mi-
kulskui, Z. Peckui, J. Stempu-
žiui, V. Stokui, Sufkui, V. Sen-
bergui, V. Šnoliui, Neringos tūnti-
ninkai s. N. Kersnauskai-
tei, savo tūnto vadovams — E.
Jakului, A. Šimaniui, V. Staš-
kui ir Tėvų komitetininkams —
J. Gudėnui, B. Mainelienei, L.
Narevicienei, M. Puškorienei, B.
Skrinskinei ir V. Uršaičiui. Žy-
niai paminėtųjų asmenų daliai
teikta meniskai sukurta padėkos
lankstai. Atskirai Vyriausias
Skautininkas dėkoja tūntininkui
A. Meilui už tikrą gražų ir iš-
termingą darbą.

Mindaugo draugų gėlojas
s. V. Staškus įteikė parodė žen-
klus "už gerą pareikštą atlikimą"
tūnto vadovams. Tėvų sū-
nus žymenį — K. Gudėnui ir

R. Staškui: Vėliavos žymenį —
A. Nasvyčiui ir R. Vasui; Pa-
žangumo žymenį — A. Čiuber-
kiui, N. Mačiui, A. Nagiui, S.
Ošeliniui, A. Ožinskiui, A. Skrin-
skai ir R. Švarciui.

Gyvoje paskaitėlėje R. Vasys
supažindino visus su šv. Jurgiu,
apibūdino ištisą brojų, vaizdų
bei aplinkybių eilę samojingai,
jaunuoliškai.

De to, dar matėme V. Staš-
kaus pagamintą spalvotą filmą,
nors trumpą, vaizduojantį praei-
tį metų stovyklos akimirkinius.
Kai kam teko didelis malonumas
matyti save.

Pagaliam — trimitininkas Mei-
lus skardžiai, grynais tonais at-
likdamas — Ateina naktis, už-
baigė pakilią šventę.

Tokios Jurginės gerbtinos.
Šitokia skautų brolystė ir
pažanga kiekvienam lietu-
viui perdėm naudinga.

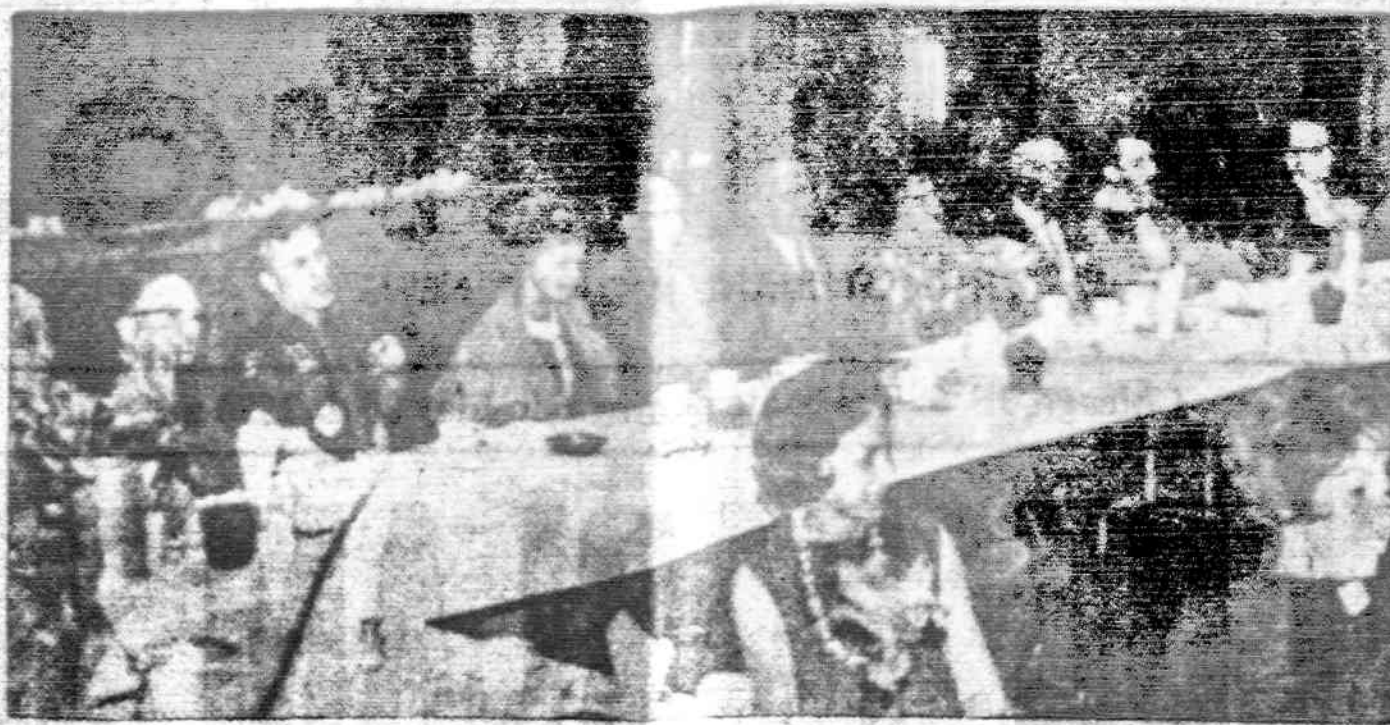
Vladas Braziulis

ISKYLA I BEVERLY SHORES

Mes, skautai, nuvažiuojame į
Beverly Shores. Ten, vidury di-
džio smėlio kalnų, mokėmės, kaip
reikia skautauti. Sustoję, tris va-
landas dirbome, statydami pa-
lapines.

Pasistatę, pasigaminome val-
gyti. Po to pasiskolinom laivelį.
Sulaivelįu parklavom. Prie mū-
sų palapinių buvo aukštas kal-
nas, apie 200 pėdų aukščio. Per
jį išvestas keliukas. Kai sutemo,
mes ten sėdėjome ir žiūrėjome
į žvaigždes. Baigę žiūrėti, be-
gome į apačią kalno. Algis Vik-
tora staiga pradingo. Tai aš
su Gintaru Plaču bėgom jo ieš-
koti. Nubėgę apie pusę kelio,
pamatėm kitą takelį. Gale to ta-
kelio gulėjo Algis Viktoras. Pa-
sirodė, kad jisai nukrito ir nusly-
do į apačią kalno. Po to mes nu-
ėjome į stovyklavietę ir saldžiai
išsimiegojome.

Atsikėlėm anksti sekmadienio
rytą, ir vadovai pradėjo egzami-
nuoti ir mokyti iš patyrimo
laipsnių programos. Už kelių va-
landų nuėjome prie ežero, pasi-
gaminome pietus ir pavalgę, pa-
dėkoję savininkams, išvažiuojam
atgal į Chicago. Algis Puras,
Žaltys

CLEVELANDO SKAUTŲ PILĖNŲ TUNTO SVENČIAI PRIE GARBES STALO

Sėdi iš kairės: V. Bacevičius, V. Šenbergas, V. Staškus, N. Kersnauskaitė, tūnt. A. Meilus, A. Mikul-
kis, O. Mikulskienė, Vl. Braziulis, neatpažintas asmuo ir J. Gudėnas. Prieky: M. Puškoriene ir p.
Štaškonienė.

J. Garlos nuotr.

PRIE LIEPSNOJANČIO LAUŽO

PASISKAITYTI VISIEMS,
KURIE NEŽINO,
KAS YRA SKAUTAVIMAS

Skautavimas yra:

- 100 svarų neskustų bulvių po nepavykusio puolimo.
- draugininkas, kuris sėdi mergaičių stovykloje, kai jo la-
biausiai reikia.
- dvi kairės kojos stovyklos
paradė.
- komandų plokštelė, kuri
užsikerta, kai prieina prie ko-
mandos "Aplink".
- iškyla miške be tualetinio
popieriaus.
- smarkus lietus, kuris virsta
upeliu — kurie bėga pro pa-
lapinę.

- masė uodų prie paplūdimio.
- iškyla į miestelį, kurio vi-
sos krautuvės tik ką užsidarė.

— "Skautų Aido" numeris, ku-
ris pusę metų pasivėlavęs paga-
liau ateina.

— nauja penkių metų žvaigž-
dūtė, kuri už penkių minučių su-
lūžta.

— naujos rinkos išmėgini-
mas stovykloje.

— lietuoga diena, kurią turėjo
įvykti iškyla, kuriai buvo ruošia-
masi pusę metų.

— sėkmingas puolimas, daug
pagrobtos turto — kurį kitą rytą
reikia gražinti, nes viršininkai
neleidžia tokių dalykus pagrobti.

— piktas tūntininkas.

— šaltas rytas stovykloje, kai
nebeliko šilto vandens prausy-
kloje.

— bendras laužas be mergai-
čių.

— pastabus skautininkas, ne-
tyčia užklystęs rajone, kai tėvai
atveža lauktuvį.

— Jonelio sargyba prie vartų
tėvų apsilankymo savaitgalį.

Skiltis

TRUPUTIS

IS

KANADOS

★ Vyksta judrus pasiruošimai
vasaros stovyklai. Stovykla Ro-
muvoje prasidės liepos 18 d. Vie-
netų vadovai stovyklautojus re-
gistruoja iki liepos 1 d. Mokestis

8 vadovai. Talkinami tėvelių

PAGERBIAMAS UOLUS SPAUDOS FOTOGRAFAS J. GARLA
Clevelando Pilėnų tūntininkas iteikia jam padėkos lankstą.
V. Bacevičiaus nuotr.

When's the last time you got goose bumps when they played the Star Spangled Banner?

It's been a while, right?
Well, then you're like a
lot of us.

It seems that many of us
are too grown-up to get
excited about things like the
Star Spangled Banner any-
more.

You could almost say
that patriotism makes us feel
embarrassed.

Besides, it's hard to really
feel patriotic when you
hear so much about how this
country is falling apart.

But, of course, America
still has a Bill of Rights.

And free elections.

An incredibly high stand-
ard of living.

And a free enterprise
system that lets you hitch
your wagon to any star you
want.

And plenty of other things
you can't find anywhere
else in this world.

Know what? Looking at it
that way, America deserves
a lot more credit than it's
been getting.

One of the best ways to
give this country the support
it deserves is to buy U. S.
Savings Bonds.

They strengthen the coun-
try so that it's better pre-
pared to solve its problems.

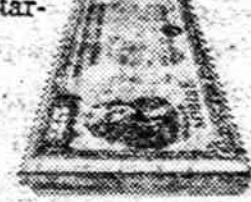
And they happen to be one
of the best ways to provide
for your own welfare.

The interest is exempt
from state and local income
taxes. And you don't have
to pay Federal tax until you
cash your Bonds.

Buy U. S. Savings Bonds
through the Payroll Savings
Plan where you work. Or at
your bank.

It'll give you a good
feeling.

And a perfect excuse for
getting goose bumps the
next time they
play the Star-
Spangled
Banner.

If they're lost, stolen, or
destroyed, we replace them.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, MAY 20, 1970

DIDYSIS "JOMARKAS" KENOSHOS

Lietuviai labai gerai pasirodė

Kai kurios vietovės Lietuvoje buvo išgarsėjusios savo jomarkais. Tokius jomarkus iš tolimiausių Lietuvos pakampių skubėdavo žmonės. Žmonių ne tik prekybai paskirtos vietos būdavo perpildytos, bet ir aplinkiniai laukai. Tai būdavo jomarkai. Prekybininkai kelias dienas tokiems jomarkams ruošdavosi.

Kenosha, "Rambler" automobilii sostinė, jau keli metai kaip ruošia maisto išpardavimo muges. Šiemet tokia maisto išpardavimo mugė įvyko Eagles klube gegužės mėn. 3 d. Lietuvius tokioje mugėje atstovavo Kenoshos Moterų Klubas, keletas tautybių tarpe. Kiekviena tauta skaito sau garbę kuomet geriausiai pasirodyti ir tam jau ilgesnį laiką ruošiasi.

Šiemet staigmeną sudarė, kad vokiečių grupės vyrai su tarkomis užplūdo virtuvę ir kepė blynus, o mes lietuviai juk skaitome, kad bulvės tarkuotos tai tik moterų darbas. Taigi klystame. Dabar galime drąsiai tvirtinti, kad ir vyrai gali skusti ir tarkuoti bulves. Tenai jų matėsi ir jaunesnių ir tinkančių "Volksturmui". Taigi amžius prisidėjo prie darbo nesudaro skirtumo.

Ant italų stalo matėsi išgarsintas ravioli, kotletai ir įvairių rūšių sausainių. Kroatai parodė įvairios rūšies sausainius garsiais vardais. Lenkai turėjo dešros, kopūstų ir įvairių

sausainių. Rusai — barščius, raugintos duonos ir kt. Lietuviai išvėrė cepelinų, virtinių, dešros su kopūstais, "beržo šakų", ežiukų, ramunėlių ir "napoleoną". Lietuviai stalą puošė p. Balčiūnienės pagaminti įvairūs keramikos išdirbiniai: lėkštės, vazos, varlytės, vėžliukai, alui gerti bokalai ir kt. Vienas didesnis bokalas galėjęs sutalpinti net dvidešimt bonkų! Taigi dabar nereikės sakyti, kad išgeriau dešimt — penkiolika bonkų. Tas juk dėl išgastų žmonių sukelia. O jei pasakysi, kad išgeriau vieną bokalėlį, tai ir žmona bus patenkinta ir nosis išliks sveika.

Per tokią mugę praeina paprastai virš keturių tūkstančių žmonių. Kad žmonės turėtų geresnį apetitą valgyti, buvo ir programa: vieni šoko, kiti dainavo, treči skambino ir griežė. O kad nuotaika geresnė būtų, daugumas neužmiršo apacioje aplankyti esantį barą. Į tokį mūgės paruošimą daug darbo įdėjo: Ališauskienė, Balčiūnienė, Blash, Darbutienė, Marija ir Stefanija Pelanis, Milašienė, Lebeckienė, Gedgaudas, Šukys, Vadeiša, Federavičienė, Milašūtės, Zvirgždienė, Milašius, Genienė, Rev. Brooks bendruomenės nariai, kurie gerai savanoriškai talkininkavo lietuviams ir dr. Balčiūnas. Kai kurie restoranų savininkai klausinėjo, kaip gaminamas tas ar kitas lietuviškas patiekalas.

Dvi anglės nelabai palankiai žvelgia į Londono parke pastatytą skulptūrą

MOTERŲ KLUBAS PAKVIESTAS PARUOSTI PIETUS MILWAUKEJE

Lietuvių dalyvavimas su maistu vienoje ir kitoje vietoje jau pradeda mokėti procentus. Praeitais metais Milwaukee auditorijoje žymesnieji svečiai, pasivašinę lietuviškais patiekalais nuosirdžiai dėkojo šeiminiškams už tokių skanumynų. Grupė žmonių prašė, kad lietuviškas moterų paruoštų pietus ateinančių rudenį apie 150 rinktinėlių svečių. Kiek yra žinoma, moterys kvietimą priėmė.

MILWAUKEE SUMMERFESTIVALIS

Kaip yra žinoma, Milwaukee kiekvienais metais liepos mėnesį vyksta didelis vasaros festivalis, kuris sutraukia per savo buvimą laiką (būna virš savaitės) apie milijoną žiūrovų. Tenai vyksta įvairios programos. Dr. Balčiūnas rūpinasi, kad šiais metais tenai galėtų dalyvauti ir lietuviai.

DOVANOS TELEVIZIJOS STOCIJAI MILWAUKEE

Televizijos stotis Nr. 6 Milwaukee š. m. balandžio mėn. 5 d. nufilmavo ir vėliau su žiniomis tą patį vakarą parodė šokių "Bijūno" šokių grupę tūkstančiams žiūrovų. Atsidėkodamas už tai dr. Balčiūnas su žmona ir šokių vedėju St. Milašium nuvyko į televizijos stotį ir tenai įteikė vertingą dovaną. Stoties vadovybė žadėjo lietuviams daugiau padėti.

P. Balčiūnienė prieš keletą mėnesių Kenosha Washington Junior High School turėjo paskaitą anglų kalba apie Lietuvą ir jos tradicijas. Tuo metu buvo padaryta filma ir žadėta vėliau perduoti visiems studentams. Antrą paskaitą turėjo Bullen Junior High School apie lietuvių tradicijas, maistą ir apie komunizmą. Reikia pasakyti, kad abiejose vietose studentai paskaitomis labai domėjosi. P. Balčiūnienė su paskaita apie lietuvių gintarą ir kt. yra pakviesta į Fond Du Lac. M. Perkūnas

ROCKFORD, ILL. ISKILMINGAI PAGERBĖ MOTINĖS

A. L. Bendruomenės iniciatyva Lietuvių klube gegužės 10 d. buvo suruoštas motinoms pagerbti pobūvis. Diena pasi-taikė graži, saulėta. Rengėjai jau anksti rytą puošė salę, sustatinę stalus. Virtuvėje triūsė moterys, gamino valgius. Mat anksčiau iš kitur atvykę svečiai rado užkandžius pagamintus.

Ankstyviausi svečiai buvo iš Kenoshos: p. St. Milašius su savo šokėjais. Vėliau atvyko racinčiai ir waukeganiečiai su Bijūnėlio šokėjais.

Antrą valandą po pietų susirinko ir gražiai pasipušiosios motinėls, jų dukrelės, jų sūneliai, jų giminės ir jų draugai. Iš viso susirinko per du šimtus.

Giedrė Špokaitė pirmiausia pasveikino motinėls, o po to pravedė programą. Iš kitur atvykę jaunuoliai (prie jų taip pat prisidėjo ir vietiniai) labai gražiai pašoko. Labai malonų įspūdį darė Bijūnėlio grupė, kurios nariai buvo tautiniais drabužiais pasipuošę. Tikrai šauniai toji grupė pašoko įvairius tautinius šokius. Akordeonu grojo S. Milašius. Iš šokėjų grupės atsirado ir

pianistų, kurie prisidėjo prie programos pajavairinimo. Neatsilik ir vietiniai: pianinu skambino Nijolė Didiūnaitė, o devynių metų Rutkauskas akordeonu atliko keletą gana sunkių dalykų. Susirinkusieji jam nepasigailėjo katūčių.

Jaunutis Rutkauskas jau yra pasižymėjęs akordeonistas: jauni akordeonistų varžybose yra laimėjęs net septynis pažymėjimus.

Programą baigė Bijūnėlis. Kai jis pašoko paskutinį šokį, tai publika tiek plojo, jog jis buvo priverstas pašokti ir vieną šokį ekstra.

Kai motinėls ir svečiai susėdo už stalų užkandžiai, tai Aug. Kapačinsko parūpinta muzika linksmino susirinkusius. Kas norėjo, galėjo ir pašokti.

Iš De Kalb (Ill.) buvo atvykęs mokytojas Skuodas su žmona, o iš Elgino mokytojas Vaidikonis.

Motinos Dienos pobūvis buvo tikrai sėkmingas ir nuotai-kingas. Žvalgas.

KLAIPĖDOJE IR SILUTEJE GYVENA 11,200 VOKIEČIŲ

Abendpost praneša komunistiškos Vilniaus "Tiesos" ištrauką, kur ryšium su 25 metų sukaktuvėmis kai sovietų armija "išvadavo" Klaipėdą pateikiama gyventojų skaičiai 1939 metais ir dabar.

Klaipėdoje 1939 m. gyventojų buvo 47,200, o 1959 metais jau buvo 89,900, iš kurių 55,6 nuosimčiai lietuvių, 35,2 nuos. rusų. Praeitais metais jau buvo 147,000 gyventojų, o 1975 metais numatoma, kad bus 200,000. "Tiesa" pranešanti, kad Lietuvoje dabar gyvena 11,200 vokiečių, beveik išimtinai Klaipėdos ir Šilutės apskrityse.

KOMPOTAS

— Antanuk, ką reikia daryti, norint padalyti septynis tarp trijų vaikų.

— Kompotą, ponas mokytojaus.

— Daug lengviau yra būti geradariu visiems, negu kuriu vienam.

Aleksandras Dumas

Muziko Strolis atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolis knyga

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00. Tai geriausiaji sodrių pasiskaitymų knyga.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas POVILO LAURINAVIČIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kietai viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietuvos kraštas, miestiečių, kaimiečių ir dvasiškių išgyvenimai ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai ativarai ir laumės
Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakas yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. Antanas Baranauskas, ANYKŠČIŲ ŠILEIS. Didelio formato, spausdinta stambiomis raidėmis, dail. P. Lapės gausiai iliustruota. Puikus leidinys, kietais viršeliais, spalvotu aplanku, kainuoja 5 dol.

2. Jonas Minelga, LABAS RYTAS VOVERE. Didelio formato, drobės viršeliais. V. Veselkos iliustruota, 88 psl., 2,50 dol.

3. Janina Narūnė, JAUNIEJI DAIGELIAI. Eilėraščių vaikams. Gausiai iliustruota žvionių nuotraukomis, piešiniais ir ornamentais. 56 psl., kainuoja 2,00 dol.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Leonardas Žitkevičius, SAULUTĖ DEBESĖLIUOS. Eilėraščių vaikams. Dail. J. Piliapausko iliustruota, 64 psl., kaina 1,50 dol.

6. Antanas Vaičiūnaitis, GLUOSNIŲ DAINA. Padavimai, parašyti puikiu stiliumi. Tinka jauniems ir suaugusiems. 127 psl., kaina 2,50 dol.

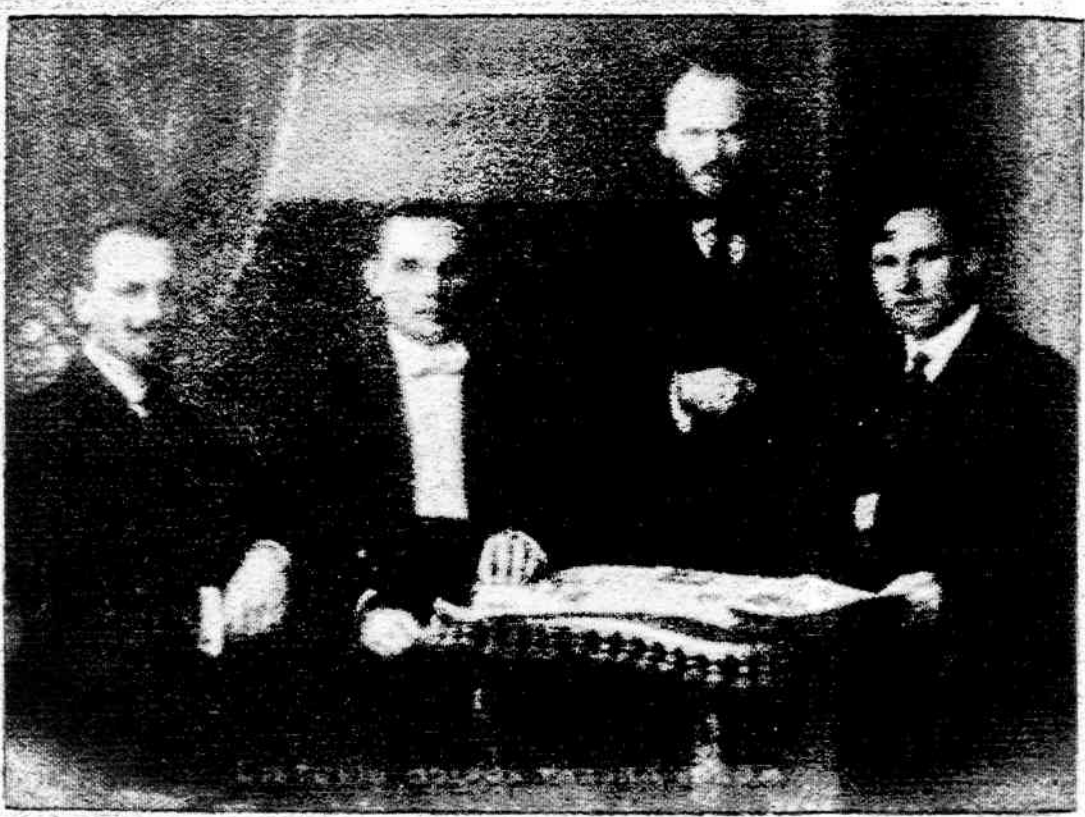
7. Jurgis Jankus, PIRMAISIS RUPEŠTIS. 14 novelių jaunimui ir suaugusiems. 213 psl., kaina 2 dol.

Nedaug kas žino, kad didysis Aukštųjų krašto ganytojas vysk. A. Baranauskas parašė Anykščių Šilę, įrodė nutautėjusią šviesuomenę lietuvių kalbos lankstumu poezijoje... Pamatykime ir šiandien, kad tai jam pavyko. Apiežūrėkime, ar šiu laikų mūsų jaunėji nepervertina TV ekrane nusišluotos svetimos kalbos, savosios nenaudai. Visi čia pamintė poetai ir rašytojai savo kūriniais toli pralenkia pigių išsireikimų kasdieninius artistus, sukurdami žodžių žaisme samoningus ir labai prasmingus vaizdus bei nuotaikas sielos gėmėse, liekančius visą amžių.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Lietuvos Operos 50 metų sukaktis

LIETUVOS OPEROS TARYBA 1920 METAIS

Iš kairės: Juozas Žilevičius, Juozas Tallat-Kelpša, Stasys Šilingas ir Kipras Petrauskas.

Ateinančio gruodžio mėn. 31 dieną sukaunks lygiai 50 metų nuo Lietuvos Operos įkūrimo. Amerikoje (JAV) bėse ir Kanadoje ir kt. tebegyvena nemažai buvusių operos bendradarbių (dirigentų, solisčių - solistų, choro, orkestro ir baleto artistų, dailininkų - dekoratorių ir kt.

Iš Operos Tarybos narių gyvas bėra likęs vienintelis, muzikas - kompozitorius Juozas Žilevičius Chicagoje. Kipras Petrauskas, Juozas Tallat-Kelpša ir Stasys Šilingas mirė. Dėlto Lietuvos Operos aukstinio jubiliejaus proga J. Žilevičius ėmėsi iniciatyvos suruošti suvažiavimą — akademiją, kuri įvyktų šių metų pabaigoje. Akademiją jis siūlo rengti Chicagoje. Akademijos apimtyje būtų: a) išsami apžvalginė paskaita apie operos gyvavimą iki okupacijos; b) paro-

da; c) koncertas; d) banketas ir kt.

Tuo reikalu komp. Žilevičius Amerikoje (JAV) bėse ir Kanadoje ir kt. tebegyvena nemažai buvusių operos bendradarbių (dirigentų, solisčių - solistų, choro, orkestro ir baleto artistų, dailininkų - dekoratorių ir kt.

Tuo reikalu kitą savaitę, ketvirtadienį, gegužės 28 d. tėvų jėzuitų patalpose (įėjimas iš 2345 W. 56 gatvės) šaukiamas buvusių Lietuvos Operos bendradarbių susirinkimas, kurio metu numatyta išrinkti akademijai ruošti vykdomąjį komitetą. I susirinkimą šios idėjos sumanytojas muzikas Juozas Žilevičius kviečia visus operos mylėtojus.

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Naujienu stilius

Klevelando daktaras Henrikas Brazaitis laiške redakcijai praneša, kad jam nepatinka Naujienu žanginių stilius. Tas stilius jam atrodo toks blogas, kad nutarė nedalyvauti diskusijose, kurias buvo pasiryžęs vesti. Šį klausimą daktaras rimtai apsisvarstė ir nutarė savo nutarimą viešai paskelbti. Apgalvotajame, kad daktaras taip padarė, nes iš visų iškeltų bendruomenės vadų daktaras vienintelis kojomis dar žemę siekia.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas visuomenininkas reikalams tvarkyti laiške pastebi, kad anksčiau jo išdėstytos mintys bendradarbiavimo klausimu yra grynai jo asmeniškos, o ne jo vadovaujamos organizacijos. Visiems Amerikos lietuviams būtų buvę naudingiau, jei Dr. Brazaitis būtų nurodęs, kuo jo pažiūros bendradarbiavimo klausimu skiriasi nuo pačios organizacijos pažiūrų. Šiaip vis dėlto gana sunku susivokti, kaip PLB centro valdybos visuomenininkas reikalams tvarkyti viceprezidentas galėtų turėti šio svarbiu klausimu kitokią nuomonę, negu organizacijos vadovybė. Kaip vicepirmininkas galėtų tvarkyti santykius su visuomene, jeigu jo pozicija būtų kitokia, negu oficiali PLB pozicija? Pagaliau, kyla dar vienas klausimas, kaip p. St. Barzdukas būtų kvietęs į vicepirmininkus daktarą, kitaip galvojančių šitokių visiems lietuviams svarbiu klausimu?

Bet — tiek to. Sutikime, kad PLB centro valdybos vicepirmininkas gali turėti asmenišką nuomonę skirtingą nuo aukštos organizacijos vadovybės, ir grįžkime prie daktaro nemėgiamo Naujienu stiliaus. Kas, iš viso, yra stilius? Koks yra laikraščio stilius? Ir šiuo atveju svarbiausia, koks yra Naujienu stilius?

Iš pamokų mokyklose ir iš gyvenimo patirties žinome, kad stilius yra savotiškas rašytojo, poeto, muziko ir bendrai menininko būdas mintims, vaizdams, garsams ir paveikslams piešti, lipdyti, dainuoti ir rašyti. Žinome, kad keli mūsų kultūros laikotarpiai turi savo stilių. Taip pat žinome, kad paskiri menininkai turėjo ir tebeturi savo stilius. Laikraščiai taip pat turi savo stilių. Jį turi ir paskiri laikraštininkai. Bet laikraštininko stilius yra skirtingas nuo poeto arba rašytojo stiliaus. Rašytojas turi vaizdus kurti, poetas gali ir kitas pasaulius nugrimzti, o laikraštininkas turi būti aiškus, tikslus, konkretus. Net rašydamas apie poetų svajones, turi būti tikslus, teisingas. Laikraštininkas turi operuoti faktais, daiktiškai. Laikraščiu svarbiau tikslumas, negu grožis. Tikslai geras

AR YRA MARSE GYVYBĖ?

Rytojaus mokslo kryptys

Technikos žodžio 1970 metų Nr. 1-2 paskirtas išimtinai vien Mokslų ir Kūrybos Simpoziumo, įvykusio Chicagoje praeito rudens lapkričio 26-30 dienomis aprašymui. Numeris iš 50 puslapių apšviesti iliustruotas simpoziumo dalyvių nuotraukomis. Jame ne tik aprašyta visa simpoziumo eiga, bet ir duotos visų simpoziume dalyvavusių lietuvių mokslininkų referatų, paskaitų bei pranešimų išsamios santraukos. Technikos žodį, kaip žinia, leidžia PLIAS ir ALIAS, tai yra

laikraštininkas pajėgia tiksliai, protingai ir gražiai rašyti. Dar geriau, jeigu be jau minėtų davyų, jis dar gali ir vaizdingai rašyti. Tokio laikraštininko straipsnį visi gauda, nes visuomet ten randa ką nors naudingo.

Savo stilių turi ir Naujienu. Jis skiriasi iš kitų lietuviškų laikraščių stilių. Naujienuoms rūpi Lietuvos laisvė ir didelės lietuvių tautos dalies gerbūvis. Jos stengiasi nustatyti faktus, būti galimai arčiau tikrybės ir tuos faktus dėstyti savo skaitytojams. Naujienu pasirenka aiškius, tikslus, daugumai suprantamus žodžius faktams aprašyti ir mintims dėstyti. Naujienu stengiasi rašyti taip, kad kiekvienas skaitytojas — mokyklos ir visai mokykloje nebuvo, mokslo laipsnį gavęs ir būtiniausias žinias be mokyklos įsigijęs — suprastų Naujienu skelbiamas mintis. Įžanginių nerašome sėdėdami ant tvoros. Nespėliojame, kuri pusė laimės, kuri būtime su laimėtojais. Problemą studijuojame, faktus nustatome ir aiškiai pasakome, kad kiekvienam būtų aišku, kuria kryptimi turi lenkti savo mintis ir energiją.

Vartojame aiškų ir lengvą stilių. Parenkame pačius paprasčiausius žodžius, kad iš darbo grįžęs skaitytojas neturėtų vartioti žodynų arba enciklopedijų žodžiams aiškinti. Kad skaitytojas dėstomą mintį suprastų, kad ji iš karto jam į galvą įkristų, kartais pavartojame vieną kitą palyginimą (metaforą), kuri daktarui gali nepatikti, bet kuri pasiekia tikslą — įsiskverbti į skaitytojo galvą. Kartais nusikalstam net kalbos grynūmumui, kai sąmoningai paleidžiame plačiai vartojamą, bet kalbininkų nerekomenduojamą žodį. Mes norime, kad kiekvienas skaitytojas Naujienuose rasomus straipsnius suprastų ir teikiama žiniomis pasinaudotų. Naujienu tokios buvo nuo pirmo jų numerio. Jos pasiryžusios tokios ir ateityje būti.

Neišlaikytume savo stiliaus, jei ir šio įžanginio nebaigtume naujiškai, t. y., jei nepasakytume Dr. Brazaičiui teisybę, kaip ji mums atrodo. Mes manome, kad Dr. Brazaičiui nepatiko Naujienu pozicija bendradarbiavimo klausimu, ir jam nepatiko Naujienu būdas tai pozicijai aiškinti. Šių metų balandžio 25 d. Naujienuose atspausdintą savo pareiškimą Dr. Brazaitis šitaip baigia: "Tikiuosi ir esu pasirengęs sulaukti oponentų šioms mintims, bet laukiu kultūringų, dalykiškų ir mandagių diskutantų". Mes, kaip skaitytojas prisimena, nurodėme, kad daktaras pats turėtų pradėti būti daiktiškas, metamus kaltinimus turėtų faktais paremti. Šiandien skelbiamame laiške daktaras kalba tiksliai apie "kultūringas ir mandagias diskusijas". Daiktiškų diskusijų sąlyga jau praleista. Galima ir ne daiktiškas (ne faktais paremtas) diskusijas vesti, bet jos bus tuščios, ir, žinoma, nekultūringos.

nes jis jau buvo stebimas ir žinomas priešistoriniais laikais. Iš žemės Marsas matomas raudonos žvaigždės pavidalu, bet jau senovės graikai ir vėliau romėnai pastebėjo, kad tai nėra žvaigždė, bet kita planeta. 1609 metais Galilėjui išradus, arba tiksliau sakant, pritaikius (tiksliai išradėjas nežinomas) teleskopą astronominiams stebėjimams, prasidėjo rimta astronomija ir nuo tada jau buvo galima matyti, kad tai ne šviesos taškas, bet kamuolio pavidalo planeta. Teleskopu tobulėjant kas kart vis daugiau galima buvo pamatyti ir žiūrėti, tiktai ir čia kai kas daugiau pasitiko vaizduote, nei tuom ką matė. Astronomas G. Schiaparelli bene pirmasis pastebėjo ir aprašė Mars kanalus, nors ir nelaikęs jų žmogiskų būtybių rankų darbu, o astronomas Lowell tuos kanalus nupiešė, davė vardus ir priskyrė juos marsiečių statyboms. Laki rašytojų vaizduotė pradėjo kurti romanus apie marsiečius ir jų aukštą kultūrą. Spėjimai, kad marsiečiai iškasė tuos kanalus atvedimui vandens nuo ašigalių į pusiaujo dykumas jųjį drėkinimui. O kad tikrai taip buvo rodė patrupėjimai ir pailgėjimai baltų kepurėlių ašigaliuose ir patamsėjimai Marso paviršiaus tarp kanalų, kada vandeniu atėjus pradėdavo augti augmenija... Ir iki pat šio šimtmečio pradžios, kada atsirado termoskopija, spektroskopija ir kiti pažangūs mokslai, vis dar buvo žmonių, kurie tvirtina laikėsi marsiečių teorijos, pailšę Marso paviršiaus žemėlapius, vardinavo ten esančius kanalus, ir pan. Tik dvidešimtam amžiui įpusėjus, galutinai paaiškėjo, kad Marsas yra labai skirtinga planeta nuo žemės, kad atmosferos spaudimas joje yra labai žemas, daug žemesnis nei žemės, ir jokie spektroskopiniai daviniai nerodė, kad ten būtų deguonies, nei kad demų didėjimas ir mažėjimas atitiktų gyvų augalų savyboms. Geriausia, padarytoje iš žemės, spalvotoje nuotraukoje, niekur negalima buvo išžūrėti jokių kanalų ir, atrodo, kad tie kanalai greičiausiai buvo astronomų vaizduotės ar anastigmatizmo padaras.

Daug tikresnių davinių buvo gauta tik atsiradus galimybei pasiūsti erdvėlaivius pro Marsą su įvairiais moksliniais instrumentais. Iš 1965 metais praskridusio Mariner IV observacijų buvo rasta, kad Marso atmosfera 100 kartų retesnė už žemės ir joje paviršius daug panašesnis į mėnulio negu žemės. (Apie buvusius Marines IV instrumentus dr. A. Klorės buvo rašyta 1965 m. T. žodžio 8 nr. Red.). Žinoma, pagavimas ir išaiškinimas instrumentų siunčiamų radijo bangomis davinių yra

1970 balandžio 29
Naujienu Redaktorius
1739 So. Halsted Street
Chicago, Ill. 60608.

Gerbiamas Redaktorium,

Mano laiškas, rašytas balandžio 8 ir Naujienuose išspausdintas balandžio 25, yra pasirašytas vardu ir pavardė, be titulu ir be einamųjų pareigų. Todėl tai yra mano privatus asmeninės nuomonės pareiškimas, už kurį esu vien tik atsakingas. Pavienių asmenų privatus, nors ir vieši, pasisakymai neturi būti rišami su organizacijom ar institucijom, todėl PLB valdyba nėra atsakinga už mano keltas mintis, ir jos (tos mintys) neatstovauja PLB valdybos nusistatymui.

Nuo tolimesnių diskusijų jūsu dienraštyje susilaikau, nes jūsu vedamųjų kalbos stilius ir forma neatitinka mano sąlygų toliau testuoti kultūringas ir mandagias diskusijas.

Prašau šį trumpą laišką paskelbt artimiausiam Naujienu numeryje.

Su pagarba
Henrikas Brazaitis

kia gyvybė. Vėliau jis vis dėlto tą aiškinimą atšaukė, nes ir su šalies anglies dvideginis tokius pakaitimus rodo ir dėl to jokių išvadų iš to negalima daryti.

Iš gautųjų nuotraukų matyti labai menuliską Marso paviršių, nors yra vietų, kurios visai savotiškai atrodo ir kurių nėra nei žemėje, nei mėnulyje ir kurias geologai mėgins išaiškinti.

Už 2-jų metų bus paleisti dar du erdvėlaiviai, kurie pateks į Marso orbitą ir 3 mėnesius darys įvairius matavimus ir tuo būdu bus gauta daugiau informacijos. 1973 metams planuojamas Viking projektas, kur erdvėlaivis turėtų nusileisti Marso paviršiuje ir padaryti įvairius biologinius tyrimus, iš kurių jau gal tikrai galima gus įsitikinti, ar yra ten gyvybė ar ne. Dr. A. Klorės įsitikinimu, jokios gyvybės ten nėra, bet galutinai tą parodys jau visai netolima ateitis.

PATARIMAS

— Sulaukiam kapos metų, ir pagaliau, suradau man patinkančią merginą ir manau apsigyventi. Patark ar verta?

— Aišku, kad verta. Ji labai protinga. Jos proto pakaks judviem abiem.

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

ST. TRINKA

ATSIMINIMAI

3 Išėjęs iš Vaitkienės namų nuėjau į Tilžės restoraną ir savininką Chlebinską paprašiau, kad 5 valandai man rezervuotų atskirą kambarį, paruoštą 3 asmenims pietus ir grafinę degtinę. Sutartą valandą su Drelingu nuėjome į Tilžės restoraną, kur neužilgo atėjo mūsų laukiamą išsidėjęs Jadzė. Nuėjau į mums rezervuotą kambarį, susėdė prie stalo papietavome ir pietų metu išgėrėme po keletą stiklinių degtinės.

Pietaujant į mūsų kambarį buvo atėjęs restorano savininkas Chlebinskas, bet pamatęs mums pietaujancius su kokia tai gražuole, nusišypsojęs išėjo. Buvo ir kiti mums pažįstami asmenys pradėję duris pažiūrėti, kas tame kambaryje yra, tačiau, pamatę mus pietaujant, uždarę duris pasišalino. Kadangi aš su Drelingu buvome nebejaunuoliai, vedę vyrą ir šiauliuose mus beveik visi pažino, tai, turbūt, ne vienas pagalvojo, kad mes sukviailavom. Tačiau į tai nekreipėme dėmesio, nes tarnybos reikalas vertė tai daryti. Be pietaujant mūsų gražuolė nuo išgertų kelių stiklinių pasigėrė, todėl mačiau, kad nėra prasmės kalbėti apie reikalą. Pasakiau, kad norėjau su ja pakalbėti apie Kriščiūno nužudymą, bet kadangi ji nekaip testauja, tai paprašiau sekančią rytą užleisti pas mane į raštinę. Sutiko. Už sugaištą

laiką daviau 10 litų ir pasamdęs vežiką, liečiau jai važiuoti namo.

Pasirūdė, kad mano sugalvotas planas buvo geras ir davė teigiamų rezultatų. Parvažiavusi namo, Jadzė pradėjo visiems girti, kad ji valgė pietus ir gerė degtinę su manim ir Drelingu, kad dabar mes esame jos draugai ir kad už nužudymą Kriščiūno ji visus pasodins į kalėjimą. Vaitkienė, matyt, žinojo kas nužudė Kriščiūną, todėl Jadzės grasinimo išsigando ir sekančią rytą patį atėjusi į mūsų raštinę man papasakojo, kad tą naktį, kada buvo nužudytas Kriščiūnas, į jos butą buvo atėjęs Monkevičius, kilęs iš Panevėžio miesto ir Einikis, kuris anksčiau gyveno šiauliuose mieste ir už įvairius nusikaltimus buvo kelis kartus teismo bauslas. Be to, papasakojo, kad Monkevičius ir buvo tas nežinomas asmuo, kurį kas tai pavadino krautuviniu. Vaitkienė dar papasakojo, kad Einikis su Monkevičium matė, kad Kriščiūnas turi pinigų ir jais švaistėsi. Jam išėjus, jis į pasėkė ir, turbūt, pėšimo tikslu nužudė.

Gavę tas žinias, pradėjome šiauliuose mieste tikrinti įtariamus asmenis ir teirautis, kur jie prisilaiko. Tačiau šiauliuose jų surasti nepavyko. Kadangi Monkevičius buvo kilęs iš Panevėžio miesto, tai telefonu pasiteiravome Panevėžio Kriminalinės Policijoje, ar jai yra žinomi Monkevičius ir Einikis, kurie yra įtariamieji žmogžudystėje. Iš ten buvo sužinota, kad prieš keletą dienų jie Panevėžio mieste buvo sulaikyti bevažiuoju su vogtu arkliai. Monkevičius

buvo patalpintas Panevėžio kalėjime, o Einikis pabėgo.

Gavę tas žinias, parašėme šiauliu Apygardos Teismo Prokurorui raštą prašydami, kad įtariamus Kriščiūno nužudymu Monkevičius būtų perkeltas į šiauliu kalėjimą mūsų žinion — tardymui. Tardomas Monkevičius prisipažino dalyvavęs Kriščiūno nužudyme ir papasakojo, kad Kriščiūną pėšimo tikslu nušovė Einikis. Po kurio laiko Panevėžio policija sugavo besislapančią Einikį. Pas jį kratos metu rastos 6,35 kalibro pistoletas ir 10 rubliukšinė monetą, kurią pėšimo metu atėmė iš Kriščiūno. Už šią žmogžudystę jie šiauliu apygardos Teismo buvo nubausti po 8 metus sunkiųjų darbų kalėjimo.

Paskutinioji šiauliu Apskrities Žemės Tvarkytojo 1000 litų premija buvo padalinta į 6 dalis. Keturi dalys gavo Panevėžio policininkai, kurie sulaikė Monkevičių ir Einikį, o dvi dalys aš su Drelingu.

PRELATO KOSTANTINO OLŠAUSKO NUŽUDYMAS

Čia noriu papasakoti apie tuo laiku pagarsėjusią prelato Kosto Olšausko bylą, kurią man teko vesti ir padėti daug pastangų iki ji buvo išaiškinta. Šioje byloje reikėjo apklausti apie 100 liudininkų ir išbūti komandiruotėje apie mėnesį laiko. Priešios bylos išaiškinimo daug prisidėjo buvęs Kriminalinės Policijos v. kas Petras Pamašaitis, kuris dabartinį metu gyvena Los Angeles mieste, ir buvęs šiauliu Apygar-

dos Teismo prokuroro padėjėjas Jonas Mielys, tuo laiku gyvenęs Kretingos mieste. Gautomis žiniomis, jis buvo bolševikų išvežtas į Sibirą, į koncentracijos stovyklą, kur nuo nepakeliamų darbo sąlygų mirė. Jo sesuo yra išteikėjusi už agronomo Gaškos ir gyvena Chicago mieste.

Prieš pirmąjį pasaulinį karą prelatus Olšauskas buvo atvykęs į Ameriką rinkti pinigų. Grįžęs iš Amerikos, jis už surinktus pinigus Kaune, Ukmergės plentė pastatė "Saulės" rūmus, kuriuose Lietuvos nepriklausomybės laikais buvo Mergaičių Gimnazija ir Mokytojų Seminarija.

Dauguma gyventojų prisimena tuo laiku irgi pagarsėjusią Olšausko meilužės Ustijonaušienės nužudymo bylą, apie kurią rašė ne tik Lietuvos, bet ir užsienio laikraščiai. Tuo reikalu buvo išleista knyga, kurioje buvo surašytos visos bylos smulkmenos ir aplinkybės, kurios privėdė prie šios žmogžudystės. Tarp kitko, paaiškėjo, kad Olšauskas, važiuodamas į Ameriką rinkti aukų, su savimi pasiėmė savo suvenų su Ustijonaušienės sūnų Ričardą, kuris dingo be žinios. Mano atmintyje įstrigo šioje byloje duotas Telšių kunigų seminarijos lektoriaus, kunigo Genio, tardytojų parodymas, kurio turinys buvo maždaug toks:

Atvykęs su reikalais į Kauną, turėdamas laisvo laiko, sugalvoju aplankyti savo seną pažįstamą prelata Olšauską, kuris gyveno "Saulės" rūmuose. Prieš prie jo bule durų, keletą kartų paskambinau

skambutį, bet durų man niekas neatidarė. Manydamas, kad jo nėra namuose, norėjau iš rūmų eiti laukan, kai prie manęs priėjo mano nepažįstama moteris ir pasakė: "Be reikalo kunigė vargšt, jis jūsu į vidų neįsileis. O tam kalta esu aš. Prieš keletą minučių aš jam paskambinau ir jis, pradėjęs duris ir pamatęs, kad tai aš esu, jas užtrenkė ir nenori su manim kalbėti." Be to, papasakojo, kad jos pavardė Ustijonaušienė. Kai buvusi jauna ir graži, Olšauskas ją pasamdęs už mokytoją, kad mokytų jo auklėjamus du vaikus. Iš karto buvusi mokytoja, bet laikui bėgant tapusi jo meilužė ir su juo sugyvenusi sūnų. Vėliau jis ją privertęs išteikti už Ustijonauškos, bet su juo ji negyvenusi. Kai buvusi jauna ir graži, jis mylėjęs ir duodavęs pinigų pragyvenimui, bet dabar, kai pasenusi ir kai čia "Saulės" rūmuose yra tiek daug jaunų ir gražių mergaičių, tai jis su ja ir kalbėti nebenorįs ir pragyvenimui pinigų nebeduodęs. Buvusi atėjusi prašyti, kad duotų pragyvenimui pinigų, bet jis užtrenkęs duris. Bet tas jam, taip nepraeis. Paduosianti skundą ir visiems papasakosianti, koks jis kunigas yra ir kokią veda gyvenimą.

Po to pasikalbėjimo, kuriam laikui praėjus, Ustijonaušienė buvo rasta Birštone nužudyta.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienu"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2835 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Trec. uzdaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarima.
Jei neatliepia, skambinti 314-6012

DR. S. BIEZIS
Telef.: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietu 1-3; vak. 7-8
ukrai antradieniais ir penktadieniais.
Treciad. ir sekmadi. ofisas uzdarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., ketvirtadi. nuo 1-4 ir 7-9
antradi., penktadieni. nuo 1-5, trec.
ir sešadi. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta pereme
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2109 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400

Val. pagal susitarima: Pirm., ketv.
4-8, antradi., penkt. 10-4, ir
sešadi. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarima. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trec. ir sešadi. uzdaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirma tik susitarus.

Valandos: pirmadi., ketvirtadi., 5-8,
antradi. 2-4.

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPEC.
2434 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi. ir penktadi. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradi. ir ketvirtadi.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8 v. sešadi-
dieni. nuo 9 iki 12 val.
Treciadieniais uzdaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarima. Uzdaryta trec.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PULSES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradi. nuo 2-5 po pietu,
ketvirtadi. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurģija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadieni
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir treciadieniais
uzdaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradi., treciad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadi-
niais 2-4 val. po pietu ir kitu laiku
pagal susitarima.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GILson 8-6195

Pirma ligonius pagal susitarima. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatliepia, tai telefonai GI 8-6195

DETROIT, MICH.
SLA pavasarinę gegužinę

SLA 200 kuopos pirmininko
Antano Sukauskio iniciatyva kar-
tu su SLA 352 kuopa gegužės
mėn. 24 d. Green Lawn darže,
16447 Middlebelt Rd., ruošia pa-
vasarinę gegužinę-pikniką. Vie-
ta yra prie pat Middlebelt kelio.
Vaziuojant iš Detroito ekspresi-
niu 75 keliu, privažiavus Mid-
dlebelt Rd. sukiti į kairę. Prava-
žiavus Metropolitan aerodromą
vieną mylią už Eureka Rd. kai-
rėj pusėj kelio po šimtamečiais
ažuolais surasite Green Lawn
daržą, kur jau keletą kartų bu-
vo SLA gegužinės. Pasitaikius
šaltiesniam orui — nėra ko bijo-
ti, nes naujai atremontuota salė
yra šildoma ir turi modernišką
virtuvę.

Vyriausia šeimininkė E. Jo-
dimkienė žada paruošti skanių
valgių, kugelių, bulvinių blynų

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2856 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5064

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRONTier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
AM-FM RADIJŲ
KAINOS PRASIDEDA NUO
\$1500
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Seštadieni ir sek-
madieni nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ŠIA VASARĄ TRYS
EKSKURSIJOS
I LIETUVĄ

Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31
Kiekviena kelionė tęsis 21 diena. Vie-
ty skaičius ribotas. Registruokites
tuojau. Išrūpiname leidimą ilgesni
laiką pabūti Lietuvoje. Paruosiamės
dokumentus atsikviesiti gimines
Amerika.
Kreipkitės į
WALTER RASK - RASCIUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

su grietinėle. Vyrai žada paruoš-
ti putojančio alučio bei vynučių.
Bus ir kitų paivaizrinimų; jau-
nimo komiškas sportas, laimėji-
mai, kur jau dabar galima įsigy-
ti bilietus pas kiekvieną valdy-
bos narį. Valdyba kviečia visus
narius ir svečius atsilankyti į
SLA pavasarinę gegužinę-pikni-
ką. Tad iki malonaus pasimaty-
mo!

CICERO
Kotryna Bigelienė palaidota

Šio gegužio 11 dieną iškelia-
vo amžinastinį sena cicerietė
Kotryna Bigelienė, sulaukusi
žilos senatvės. Buvo pašarvota
Butkaus - Vasaicio koplyčioje
1446 S. 50th Ave. Atsilankė
gausiai budėtojų. Ketvirtadie-
nio rytą, gegužės 14 d. buvo
nuleista į Sv. Antano parapi-
jos kapinyną, kur klebonas
Stankevičius atnašavo iškil-
mingas apeigas. Po to ilga au-
tomobilių eilė nuleido į Sv.
Kazimiero kapines, kur vėl kle-
bonas Stankevičius prašė visus
melstis už velionę ir kitus mi-
rusius.

Nors lijo lietus, bet palydovai
ilgai išbuvo prie duobės, kol
karstas buvo nuleistas į duobę
šalia savųjų. Vargas šlapiam
orui esant su tuo sunkvežimiu
ir jo kranais. Tačiau karstas
pagaliau buvo įleistas, viskas
išėjo kaip turi būti. Palydovai
buvo užrašyti pietų ir gerai
pasistiprinę reikė padėką Bi-
geliių šeimai, o jie turi gausiai
giminių, draugų ir gerų kai-
myną.

K. P. D.

Brighton Parks
Žagariečių Draugiško Klubu
susirinkimas

Susirinkimas įvyks šį sekma-
dienį, gegužės 24 d., Hollywood
salėje, 2417 W. 43 St., prasidės
1 val. po pietu. Nariai ir narės
prašomi skaitlingai susirinkti,
nes reikės gerai pasiruošti po-
rai piknikui, kurie įvyks birže-
lio 28 ir rugpjūčio 23 d. Abudu
piknikai įvyks buvusiam Liepos
sode, 8236 So. Kean Ave.
Birželio 28 d. išpuola susirin-
kimas, kuris dėl pikniko neįvyks.
Užtat visus svarbiuosius reika-
lus turėsime atlikti šio sekma-
dienio susirinkime geg. 24 d.
Sekantis susirinkimas bėlyks
tik po klubo atostogų rugsėjo
27 d. Be to, esu pirmininko Po-
vilo Masilionio painformuotas
paraginti tuos narius, kurie dar
neužsimokėjo savo mokesčių už
šiuos 1970 metus, kad jie būti-
nai užsimokėtų, nes bus iš klubo
knnygų išbraukti.

Praeitais susirinkimas, daly-
vaujant visai valdybai, buvo tik-
sliai prarastas. Raštinko Jos.
Ketarakio protokolais, valdybos
ir parengimų komisijos raportai
priimti su pagyrimu. Parengi-
mo, įvykusio balandžio 4 d. bend-
rą apyskaitą pateikė komisijos
narė Josephine Masilionis. Pa-
aiškėjo, kad parengimas gerai
pasisekė ir visiems maloniai pa-
dėkota, būtent spaudai, radijo,
komisijai, darbininkams ir sve-
čiams. Po susirinkimo iškilmin-
gai atšventėme sukartuvus, tai
mūsų gerbiamo pirmininko Po-
vilo Masilionio 20 metų sukaktį
kaip Amerikoje ir 11 metų kaip
sėkmingai pirmininkauja Žaga-
rės Klubui Taiigi mes tų nepapas-
tų sukartuvų proga, sveikinda-
mi celebrantą prie gausių vaišių
stalo, net pora kartų padainavo-
me ilgiausių metų ilgiausių, o
celebrantas su nuosirdumu ir su
dešimke mus gražiai pavaisino.
Dėkojame.

A. Jusas

BEZDŽIONE PAGIMDE
DVYNIUS

Mokslininkai Southwest tyri-
nėjimų fundacijoje San Antonio,
Texas, praneša, kad ten viena
trylikos metų amžiaus šimpan-
zė beždžionė pagimdė dvynius.
Tokiu atveju, kad beždžionės ne-
laisvėje pagimdė dvynius, vi-
soje istorijoje žinomi penki ar
šeši.

KONDOMINIUMAI
IR KOOPERATYVAI

Chicagoje pradeda darytis
populiarus gyvenviečių pirkimas
nebe atskirais namais, o
atskirais butais. Nako, kad toks
nuosavybės būdas jau buvo se-
novės romėnų praktikuojamas,
dėlto ir kondominium vardas
paliktas lotyniškas, kas reiškia
bendrą valdymą.

Chicagoje esą jau apie 9,000
vienetų (butų) pastatyta ir dar
1,060 planuojama. Kondomini-
umo būdu paskiri asmenys,
šeimos perka paskirus butus iš
statybos kompanijos, kuri juos
pastato didžiuliose dangorai-
žiuose. Pavyzdžiui, Dunbar
nuo 1962 metų Chicagoj pastatė
jau 14 kondominiumų. Nau-
jaisiais yra Malibu East prie
6033 Sheridan Rd., namas iš
498 vienetų (butų), bet kainos
pasitusiai aukštos — nuo
\$29,100 už vieno miegamojo
butą ir iki \$66,500 už trijų mie-
gamųjų butą. Jau pardavęs 169
vienetus. Kondominiumu nau-
dama tokia, kad bendrai samdo-
mi butams aprūpinti patarna-
vimai, kas žymiai pigiau išei-
na.

Tokiame kondominiume te-
ko svečiuotis Vinco Jankaus
šeimoj Miami, Fla., ši pavasarį
Gal lietuviai architektai ir
kontraktoriai ta sistema susi-
domėtų ir rastų galima tokius
kondominiumus pastatyti pi-
giau.

Raudonarmiečių kursai
Lietuvos gimnazijose

Nekaltu pavadinimu "Nau-
jas kabinetas" maskolbernių
laikraštis Chicagoje skelbia
žinią apie rusų okupuotos Lie-
tuvos mokyklose įvestą karinį
apmokymą:

"Klaipėdos rajono Gargždų
vidurinė mokykloje pradinis
karinis parengimas dėstomas
pirmuosius metus, todėl reikė-
jo įrengti kabineta, kuriame
galima būtų vesti pamokas, su-
kaupiti vaizdinių priemonių.
Darbo emėmsi karinio rengi-
mo vadovas B. Kalvaitis. Da-
bar kabinetas jau veikia, įsigy-
ta daug pirminio karinio pe-
rengimo, civilinės gynybos ir
sanitarijos pagrindų mokymo
vaizdinių priemonių bei kito
mokymo programoje numaty-
to inventoriaus. Kabinetas ap-
rūpintas techninėmis priemo-
nėmis: kino aparatu, epidio-
skopu, filmoskopu. Vaizdinės
priemonės išdėstytos stenduose.
Be to, stenduose eksponuo-
jama įvairių foto nuotraukų iš
tarybinių karų šokiadrenių.
Tarybų Sąjungos didvyrių por-
tretai ir t. t. Kaupiami metodinė
literatūra. Kabinete sukom-
plektuota daug albumų, litera-
tūros karinė — patriotinė te-
matika".

W. Mankus, rašt.

Marilyn Gambill holds up Bank of America's
\$1000 travelers cheque, designed and introduced for
countries where potentates and businessmen prefer
large amounts for business and bartering transactions.
B of A adds a word of caution: unless you are a
businessman or a foreign potentate the \$1000 cheque
might bring some problems when traveling abroad.

DOLFINAI ATGAIVINO
NUTROSKINTĄ DRAUGĄ

Maskvos Tass praneša, kad so-
vių žvejai žvejodami Baltijos
jūroje prie Karaliaučiaus buvo
į tinklus pagavę dolfiną, kurs bu-
vo tiek įspainiojęs, kad atrodė
nebegyvas ir žvejai jį išnarplio-
ję įmetė atgal į jūrą.

Beregint apie negyvelį susi-
rinko būrys dolfinų ir pradėjo
aplinkui plaukiodami jį savo šo-
nais trinti masažuoti. Tas ma-
sažas pagelbėjo, nes po kurio lai-
ko atrodęs negyvu dolfinas pra-
dėjo judėti ir netrukus su kitais
panarė į vandenį ir nuplaukė to-
lyn.

LENKISKI "ZERTAI"

Chicago lenkų laikraštis kar-
toja vieno Paryžiaus lenko pa-
sakojimą: "Tulas pažįstamas
prancūzas man pakartojo Len-
kijoje šiuo metu plačiai kartojama
anekdotą:

Dėl Gomulkos vedamos gomul-
kiškos politikos, beveik visi žy-
dai apleido Lenkiją. Žydų vi-
soje Lenkijoje beprasidėjo vos ke-
turiolika: Dievo Motina, dvylika
apastalų ir ponis Gomulkie-
nė.

Deja, prancūzas nepaaiškino,
kuri Dievo Motina pasliko —
Čenstochovska ar Ostrobrams-
ka?

Savo namine vaistų spintelę reikia
nepaprastai svariai ir įvairingai už-
laikyti, kaip šiam vaizdelyje parody-
ta: išimti visas butelius ir nuplauti
lentynas; patikrinti visus užrašus,
kad neįvyktų klaidų, nes vaistų su-
maišymas gali būti fatališkas. Patik-
rinti, kokių vaistų trūksta ir juos pa-
pildyti, kad būtum bet kokiam neti-
ketumui pasiruošęs.

Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI

— Žemaitių Kultūros Klubo eilinis
susirinkimas įvyks trečiadienį, gegu-
žio 20 d. 7:30 val. vak. Hollywood ve-
tainėje, 2417 W. 43rd St. Nariai kvie-
kami atsilankyti, nes yra daug rei-
kalų aptarti ir išsirsite kitus prane-
simus, kurių yra daug.
Rožė Didžgalvienė, rašt.

— Humboldt Parko Lietuvių Klubu
mėnesinis susirinkimas įvyks treči-
adienį, gegužio 20 dieną, Almera Si-
mons svet. 1640 N. Drake Ave., pi-
rmame aukšte, 103 kambaryje Pradžia
1:00 val. po pietu. Nariai ir narės
prašomi skaitlingai dalyvauti, nes bus
paskutinis susirinkimas prieš 3 me-
nesių atostogas. Turėsime pasitarti
apie pikniko rengimą. Po susirinki-
mo šeimyniškos vaišės.

W. Mankus, rašt.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikai, ant-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėles.
ROY. R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽNOMS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1903

STEP. C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIEŖOSE

ONTARIO EZERO VANDUO SŪRUS?

Kanados žiemos yra ilgos ir žiurios ir sniegas trunka nuo spalio iki balandžio. Toronto miestas prie paties ežero kas žiemą sunaudoja gatvės bars tyli po 150,000 tonų druskos, o gatvių Toronto turi lygiai 1,000 mylių! Druska inestui kasmet kaštuoja po 3.2 milijonus dolerių, tačiau automobilių savininkai už druskos sušęstų masinių taismų bei pakeitimų išmoka dar daug milijonų dolerių, o kiek druska sugadina grindinio ir elektros laidų ir kt. įrenginių.

Bet už musolius doleriais, dar didesnę blygę artėja, būtent 7,540 ketvirtinių mylių plotas Ontario vandens sūrijimas, kai pavasariais, sniegui tirpstant vanduo druska į ežerą sūnėja. Dar 1900 metais Ontario vanduo turėjo 7 dalis druskos viename milijone dalių vandens; 1969 metais turėjo 27 dalis, o apskaičiuota, kad 2018 metais turės jau 54 dalis druskos. Kuomet druska (chloro) kiekis pasiekia 250 dalių milijone dalių vandens, ežero vanduo jau priylęs jūros vandeniui. Iki to laiko dar truks apie 100 ar 150 metų.

Idomu, kada amerikiečiai susirūpins Michigano ežerą, kurį kas žiemą subęga net aštuonių didelių miestų gatvėse išbarstomi druskos kiekiai?

1121 S. State St. ir kad tą dieną įvyks visame krašte negrų demonstracijos, pavadintos "kampanija prieš spaudimą". Tuo klausimu visą savaitę vykę mitingai Capitol teatre, 7941 S. Halsted St. Bus protestuojama dėl dviejų juodųjų panterų vadovų Fred Hamptono ir Marko Clark nušovimo Chicagoje ir dviejų negrų kolegijos studentų nušovimo Jackson kolegijoje, Mississippi.

Kunigas Jesse Jackson sako, kad dėl tų dviejų Chicago panterų nušovimo tiesioginiai kaltės meras Daley ir prokuroras Hanrahan.

"Laisvo žodžio" pavyzdys

Keletą dienų prieš nelaimingą įvykį Kent universitete, Ohio, kur jauni saugumo gvardijos milicininkai nušovė keturis jaunos studentus, jau plačiai pagarsėjęs kurstytojas Jerry Rubin, vienas iš "Septynių" teismo Chicagoje kaltinamųjų, kalbėdamas Kento studentų mitinge pasakė pusantrą tūkstančio klausytojų miniai: "Kol jūs nebusite pasiryzę užmušti savo tėvus, tol jūs nesate pasiryzę permainingoms šiame krašte, kadangi mūsų tėvai yra pirmieji mūsų prispaudėjai!"

Reikia neužmiršti, kad universitetai ir kolegijos tokiems "oratoriams" už jų kalbas moka stambius honorarus.

Laikraščio televizijos kritikai šių metų balsavime išrinko du sėkmingiausius televizijos aktorius: Lloyd Haines iš programos "Room 22" ir Carol Burnett iš "Carol Burnett Show".

nai diena... Algos suėdantis du trečdalius visų ligoninės pajamų, ir tos algos nuolat augančios. Vien šioje ligoninėje algų pakilimas 1969 m. sudarė \$925,000, kas pakėlė kiekvienam ligoniui mokesį po \$4.65 dienai. Šios ligoninės metinis biudžetas yra 20 milijonų dolerių, už kuriuos per metus aptarnaujama apie 19,000 ligonių.

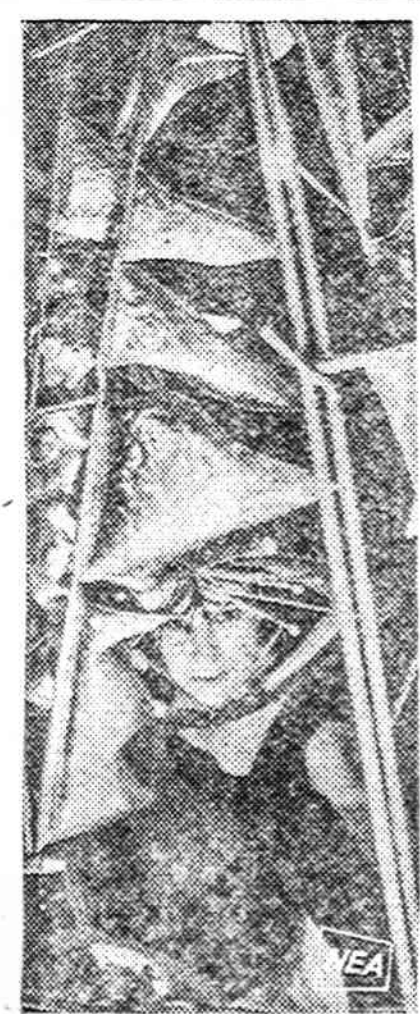
Dviratininkams

Mokslu metams besibaigiant ir vasarai ateinant Chicago policijos departamentas pakartojo perspėjimą motoristams būti atsargiems su dviratininkais, kurių šią vasarą numatoma padaugėsiant, nes prie dviračių gatvėse važinėjančių vaikų prisidės ir nemaža suaugusių, kurių padaugės dėl CTA aukštų kainų autobusuose.

Policija perspėja, kad dviratininkai turi lygtis teises su automobiliu vairuotojais, o suvaržymų turi net daugiau kaip automobilstai, kadangi dviratininkai turi duoti kelią ir pėstiems ir visiems vežimams.

9 metų mergaitė rasta negyva, išprievartauta

Pirmadienio naktį rasta Stateway Gardens daugiaaukščio namo prie 8519 Federal st. elevatoriuje to namo 13 aukšte gyvenusi 9 metų amžiaus mokinė Miriam Tuggles. Pavakarę ji buvo išėjusi pas tetą, gyvenančią kaimynystėje 3542 State st. ir 7 val. vakaro išėjo namo. Tėvai nesulaukdamai grįžtant 10:30 v. vak. pranešė policijai, bet tik 1 val. naktį ji buvo rasta sumušta.

Sėkėja Jean Erdman, beveik pasipūsi už dekoracijų, gamintų iš metalinių plokščių, atlieka numerį savo statytame veikle "Bauginanti simetrija".

ta, išprievartauta ir pasmaugta to namo elevatoriuje.

Policija mano, kad ji buvo kuriame to namo apartamente nukankinta ir vėliau atnešta į elevatoriu...

Specko auka Chicagoje

Visi spėjo jau pamiršti žmogžvėrį Richardą Specką, kurs 1966 m. liepos 13 d. Chicagoje nužudė 8 jaunas moteris — ligoninės slauges. Nuteistas į elektros kėdę, Speck kalėjime sveikas gyvas tebegyvena o gyva išlikusioji slaugė filipietė Corazon Amurao su savi vyrų atvyko į Chicago, kur druge su nužudytųjų slaugių gimėmis skundžia teismui South Chicago Community Ligoninę, reikalaujanti 2.1 milijonų dolerių kompensacijos už savo slaugių neapsaugojimą nuo pavojaus.

Miss Amurao, kuri tuomet išliko gyva, kai Specko suraišiotai, jam nepastebint pariedėjo po laivą ir pasislėpė, dabar yra veiki nervų ligone: jai tos žudynių nakties baigsenybės tebesivaldina ir ji be migdomų vaistų negali miegoti.

TRUMPAI

— *Lietuvių Tautos Genocido* Paroda atidaryma birželio 13 d. Chicagoje Sheraton viešbutyje, 505 N. Michigan Ave. Atidarymas įvyks 5:00 val. Ten pat 6:30 val. įvyks vakarienis ir tragiškųjų birželio įvykių minėjimas su rimta akademine programa. Vakarienis organizuoja komisija susidedanti iš: F. Mackevičienės, A. Rūgytės, M. Krilūnienės ir N. Vengrienės. Bilietus ir vakarienę — akademiją pršome užsisakyti pas Aliciją Rūgytę, 6547 So. Washtenaw Ave., Tel.: PR 6-3209. Bilietų kaina po 12.50 dol.

— *Vytauto Didžiojo Saulių* kuopa Chicagoje nuolat šelpia siuntiniais Punks — Suvalkų Trikampio lietuvius. Kuopa apmoka visas siuntinių persiuntimo išlaidas. Sauliai ir geros valios lietuviai, kurie turite nereikalingų rūbų ar avalynės prašome paremti šį saulį darbą. Teirautis dienos metu, 1128 So. Western Ave. arba skaminti LA 3-4526 Stasei Cėcevičienėi.

— *L. Saulių S-gos T. Centro* Vaidybos posėdis įvyko gegužės 16 d. Jaunimo Centre. Posėdy dalyvavo: atvykęs iš Detroito S. S. pirm. V. Tamošiūnas, garbės nariai V. Isganaitis, K. Mus-

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

BILLING MACHINE OPERATOR

Willing to train mature individual with reasonable typing skills. Job requires continuous work on an accounting machine.

ALLIED TUBE AND CONDUIT CORP.

16100 So. LATHROP HARVEY, ILL.

TYPIST

Excellent working conditions & salary. Pleasant co-workers. 5 day wk. Good transportation. Call 248-1303

GENERAL OFFICE AND ALSO SWITCHBOARD OPERATOR

Typing essential. Small modern office. Vic. Howard & McCormick in Skokie, near transportation. Paid hospitalization, vacation and other benefits. 674-2345 or 761-4600

STENO CLERK

To work in Superintendents office. Must be able to take shorthand and type. Contact N. L. MINNIX VI 7-6860 ILLINOIS NORTHERN RAILWAY 2610 So. WESTERN An equal opportunity employer

PERSONNEL SECRETARY

Typing and shorthand required. Assist Personnel Manager as his secretary. Cicero Ave. location. Call VIVIAN OHLER MAIN ENTERPRISES Southsiders call 582-3078

GENERAL OFFICE

Light typing, filing, miscellaneous office duties, interesting work, small informal office. Life, hospital, major medical insurance. Near West side location. Salary commensurate with ability. Phone Mrs. DOBIAS, 261-1901.

HELP WANTED — MALE

Darbininku Reikia

FOOD PROCESS

Learn a trade at our new Elk Grove location.

GOOD PAY STEADY WORK COMPANY BENEFITS CHANCE TO ADVANCE

◆ FORKLIFT OPERATORS ◆ FOOD PROCESSORS

Call BOB at 593-5700

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 3 KAMBARIU beismonto butas su baldais vienam asmeniui. Tel. PR 8-0228.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

3 CHAIR BARBER SHOP

Air conditioned. A bargain at 350 dol. Call STANLEY FULLILOVE Tel. 734-9879

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI

IŠ MODELINŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti laimės ir išsimokėtina. Aptarnauja lietuviai. SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL. GR 6-4421 6200 So. WESTERN AVE.

teikis ir R. Skipitis, C. V. nariai kun. J. Borevičius, A. Budreckas, S. Bernatavičius, A. Juodka, K. Klinauskas, K. Mikovaitis, P. Petrušaitis, P. Padvaikas ir S. Radzickas. Buvo aptarti visi rūpimi reikalai ir nustatytos gairės tolimesniam veikimui. Garb. nariui K. Musteikiui įteikta \$250.00 dovana už parašytus atsiminimus. Apdovanotasis šią dovana paskyrė Saulių S-gos kultūriniam reikalams. Saulių S-ga garb. nariui K. Musteikiui už šį gestą yra dvigubai dėkinga.

◆ Amerikiečiai atkreipė dėmesį į lietuvių jauną pianistą Mindaugą Mačiulį, pakviesdami jį dalyvauti Pavasario Festivalio programoje Orchestra Hall. Atkreipime ir mes dėmesį į jį, atsilankydami ir jo rečitali Jaunimo Centre gegužės 31 d. Bilietų kaina 3 dol. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Nai. J., Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTU NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

SIUNTINIAI I LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Acher, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis- 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654 State Farm Fire and Casualty Company

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

DAŽAU NAMUS IŠ VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus. Pilna apdrauda. I. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS 2608 West 69th Street Chicago, Illinois 60629 WA 5-2787

DAUGEL PASIRINKIMAS ĮVARIŲ PREKIŲ. Automobilai, baldai, maistas, pinigai.

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas INCOME TAX

Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas
REAL ESTATE
Parašų paliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET CL 4-2390

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisykla 2444 WEST 69th STREET Tel.: REpublic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS

INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŪRA: namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.

Patogios išimokėlimo sąlygos. J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE", — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

PRIEŽASTIS PIRKTI

SVARUS 8 KAMB. mūras Marquette Parke. \$20,000.
Prie FORD CITY naujas ranch mūras. Platus sklypas, garažas. \$22,000.
BLOKAS NUO PARKO ramioj gatvėj šviesus 11 metų 5 1/2 kamb., 3 mieg. mūras. Garažas. \$26,500.
TVARKINGAS APARTMENTINIS mūras, arti Jaunimo Centro, apie \$11,000 pajamų. Savininkas finansuos imokėjusiam \$15,000. Kaina \$45,000.
2 BUTŲ tvirtas mūras Marquette Parke. Nauja gazo šiluma, 2 auto garažas. \$28,000.
APIE 8,000 DOL. PAJAMU, 4 butų, 3 mt. mūras, Marquette Parke. Rimtas pasilivimas. \$85,000.
4 BUTŲ MŪRAS su bizniu. Dviejų kamb. garažas, nauja gazo šiluma. Marquette Parke. \$43,300.
PELNINGAS MŪRO NAMAS. Svarūs 6-3 ir 2 kambariai. 2 1/2 vonios. Naujas šildymas gazu, garažas. Arti visko Marquette Parke. \$21,800.
5 KAMB. GRAŽUS MŪRAS, nauja gazo šiluma, garažas, prie Maria HS. Laisvas — užimkite. \$19,400.

Valdis Real Estate

7051 S. Washtenaw Ave. RE 7-7200

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE 4259 So. MAPLEWOOD AVENUE Tel. CL 4-7450

Greitis ir tvarkingas visokiasis nuosavybės pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lūdiidjami vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaikai. Darbo val.: Kasdien 9-3 ir 5-8.

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parfinansiame naskola visokeriopą apdrauda, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET PROspect 8-5454

MORO BUNGALOW. 6 kambariai, svarus įrengtas sklypas. 60-ta ir Francisco.

MORINIS 2 po 5. Centrinis šildymas, modernios vonios, gerai įrengtas sklypas, geriausia Brighton Parko vieta.

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd STREET CL 4-2390

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609 Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS išVALOME ir pataisome. Nudėme namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047 Ikalnavimas veitui, kreipkitės bet kada

SKAITYK PATS IR PARAGING

KITUS SKAITYTI NAUJIENAS